

VERK SAMHETS BERÄTTELSE 2010

Svenska Förläggareföreningen
Svenska Förläggare AB

Verksamhetsberättelse 2010

Svenska Förläggareföreningen
Svenska Förläggare AB

Innehåll

Svenska Förläggareföreningen och Svenska Förläggare AB 1

Kansli	1
Uppgifter	1
Medlemskap	2
Styrelsens berättelse	2
Styrelsens sammansättning och möten under 2010	4
Föreningsmöten under 2010	4
Svenska Förläggare AB:s styrelse och möten under 2010	5
Publicerade rapporter under 2010	5
Publicerade medlemsinformationer och genomförda medlemsmöten under 2010	6
Av styrelsen utsedda interna arbetsgrupper	6
Lämnade remissvar under 2010	7
Leveransplikt för elektroniska dokument	7
Delbetänkande i upphovsrättsutredningen	7
Deltagande i rundabordssamtal och seminarier under 2010	8

Föreningens viktigaste frågor 2010 9

Ett tryggt och säkert internet	9
IPRED-lagen och användningen av den	10
Bokens digitalisering	11
Momsen på digitala böcker	11
Boken och läsandet	12
Augustpriset och Augustgalan 2010	12
Samarbete med Teskedsorden	14
Bokbranschfakta	15
Branschstatistik	15
Bokmarknaden i stort	15
Bokrean	16
Bokmässor	16

Gällande avtal och överenskommelser 17

Allmänna villkor för grafiska prestationer	17
Avtal om Sveriges digitala bibliotek	17
Ramavtal för bokutgivning	17
Ramavtal för illustrationsuppdrag	17
Ramavtal för utgivning av Bibelkommissionens översättningar av Bibeln	18
Ramavtal för översättningsuppdrag	18
Text- och musikantologiavtal	18
Överenskommelse med Copyswede	19

Representation i olika externa branschsammanlutningar, utredningar m.m. 20

Bonus Presskopia	20
Lars Salvius-föreningens stipendier och priser	20
Federation of European Publishers	21

INNEHÅLL

Grafiska Kammaren	21
Gulliverpriset	21
International Federation of Reproduction Rights Organization	21
International Publishers Association	22
Nordiska Förläggarrådet	22
Stf. Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfond	22
Stf. Författarnas Internationella Gästhem	22
Svensk Bokkonst	22
Svenska barnboksinstitutet	23
Svenska Bibelsällskapet	23
Upphovsrättsutredningen	23

Vidareutbildning för förlagsanställda och frilans 24

Förlagsklubben	24
Bokbranschens redaktörspris	24
Förlagskunskap vid Stockholms universitet	24
Adam Helms' Lecture, Adam Helms' seminarium och Adam Helms' boksamling	25

Tidnings AB Svensk bokhandel 26

Kulturpolitik 27

Statliga stöd till litteraturen	27
Litteratur- och distributionsstöd	27
Statligt biblioteksstöd	27
Läsfrämjande åtgärder och klassikerutgivning för skolbruk	27
Översättningsstöd	27
EU:s översättningsstöd	28
Sveriges författarfond	28

Bilagor 29

Svenska Förläggareföreningens medlemmar den 31 december 2010, 63 st.	29
Medlemsinformationer under 2010, 73 st.	30
Svenska Förläggareföreningens rapporter 2003–2010, 15 st.	32
Svenska Förläggareföreningens stadgar	33
Årsbokslut för Svenska Förläggareföreningen och	
Årsredovisning för Svenska Förläggare AB	37

Verksamheten 2010 – en sammanfattning

Svenska Förläggareföreningen, SvF, är de svenska bokförlagens branschorganisation. Medlemsförlagen, 63 st., motsvarar uppskattningsvis ca 70 % av förlagsbranschen i Sverige, i ekonomiska termer.

Föreningens huvudsyfte är att främja medlemmarnas gemensamma intressen. Detta görs bland annat genom att verka för en öppen och fri bokmarknad, tillhandahålla juridisk rådgivning i allmänna branschfrågor och i specifika juridiska frågor såsom upphovsrätt och tryckfrihet och att på olika sätt främja läsandet och bokens ställning i samhället.

Sedan 2008 har de svenska bokförlagens försäljning minskat efter en lång period av oavbrutet ökande försäljning. Konkurrensen på bokmarknaden är mycket hård och bokpriserna låga, vilket gör att branschens aktörer känner av pressade marginaler och krympande vinster. Under 2010 ser dock försäljningsminskningen ut att ha bromsat upp. Bokintresset är fortsatt mycket stort i Sverige.

Att ha god kunskap om den egna branschen är viktigt för föreningen och under 2010 publicerades såväl föreningens egen branschstatistik som en analys av bokmarknaden i stort och en rapport om produktion av e-böcker.

Digitaliseringen på medieområdet fortsätter i snabb takt. För förlagen innebär digital publicering spännande nya möjligheter att nå ut till en ännu större läsande publik. Att boken – i vilken form den än publiceras – får det fokus den behöver är självklart något förlagen är angelägna om. Men den digitala utvecklingen innebär också problem av ett slag och en omfattning som inte känns igen från den analoga utgivningen. Det rör sig om bristande respekt för upphovsrätten, t.ex. i form av omfattande illegal publicering. Momsen på nedladdningsbara bokfiler är också högre än på de fysiska böckerna vilket gör dem dyrare än vad de skulle behöva vara. Och vilken modell för bibliotekens utlåning av nedladdningsbara bokfiler som ska användas, så att den inte stör den kommersiella marknaden, måste nog övervägas. De här är frågor som är särskilt viktiga för föreningen. Andra frågor som varit på agendan och diskuterats under året som gått är fasta och fria bokpriser och det faktum att antalet utgivna översatta titlar minskar.

Under 2010 delades föreningens Augustpris ut för 22:a gången. Syftet med Augustpriset är att lyfta fram den allra bästa svenska litteraturen i rampljuset. Föreningen vill genom det Lilla Augustpriset stimulera ungdomar till eget skrivande och genom det bidra till ökad och breddad läsning.

Svenska Förläggareföreningen och Svenska Förläggare AB

Svenska Förläggareföreningen, SvF, är de svenska bokförlagens branschorganisation. Föreningen bildades den 4 december 1843 och har idag 63 medlemmar. Medlemmarna är affärsdrivande företag, bokförlag, med utgivning i både tryckt och digital form. De förlag som var medlemmar den sista december 2010 finns förtecknade i slutet av denna verksamhetsberättelse.

Svenska Förläggareföreningen, SvF, äger servicebolaget Svenska Förläggare AB, SvF AB. All personal och kansliverksamhet finns i bolaget. SvF har gett SvF AB i uppdrag att sköta administrationen av föreningens verksamhet men bolaget svarar även självständigt för olika aktiviteter, rådgivning, förhandlingar etc.

Föreningens styrelseordförande och bolagets styrelseordförande är Eva Bonnier. Direktör för föreningen och VD för bolaget är Kristina Ahlinder.

Kansli

Adress	Drottninggatan 97, 5 tr., 113 60 Stockholm
Telefon	08-736 19 40
E-post	info@forlaggare.se
Personal	Kristina Ahlinder, direktör Ann-Marie Andersson Wallman, administration Caroline Fellbom Franke, juridik, 60 % fr.o.m. 2010-11-01 Pia Janné Nyberg, juridik, 100 % fram till 2010-11-01, 50 % fr.o.m. 2010-11-01, föräldraledig fr.o.m. 2010-12-16 Roy Rue, ekonomi
Hemsidor	www.forlaggare.se www.augustpriset.se
Twitter	Kristina Ahlinder twittrar: www.twitter.com/KAhlinder Caroline Fellbom Franke twittrar: www.twitter.com/Cafefranke

Uppgifter

Svenska Förläggareföreningen arbetar för en öppen och fri bokmarknad med största möjliga utrymme för förlag att etableras och utvecklas. Föreningens huvudsyfte är enligt stadgarna att på olika sätt främja medlemmarnas gemensamma intressen.

Som medlem i föreningen får förlagen rådgivning i allmänna branschfrågor och i specifika juridiska frågor som rör förlagsavtal, upphovsrätt, tryckfrihet, marknadsrätt, digital utgivning etc. Medlemmarna erhåller också omfattande och exklusiv branschinformation, inbjudningar till interna seminarier och informationsmöten i aktuella ämnen. Dessutom får medlemmarna information om länkar till intressanta artiklar i svensk press i frågor som på olika sätt rör bokbranschen.

På föreningens hemsida finns speciella medlemssidor där medlemmarna kan ta del av intern information t.ex. olika typer av mallavtal.

Föreningen arbetar aktivt för att hos politiker, myndigheter, organisationer och media bevaka och driva medlemsförlagens intressen inom aktuella och för bran-

schen viktiga områden. Här ingår också en omfattande extern informationsverksamhet gentemot massmedier, allmänhet och andra branschorganisationer, både nationellt och internationellt, rörande förlagsbranschens struktur och utveckling, bokproduktion, bokmarknad, prisutveckling m.m.

Föreningen tar varje år in detaljerad utgivnings- och försäljningsstatistik från sina medlemmar och analyserar och uppskattar på grundval av den, och information från andra organisationer och företag, bokmarknaden i stort. Sedan flera år ger föreningen ut en serie rapporter i aktuella ämnen. Samtliga dessa finns att tillgå på föreningens hemsida och listas längst bak i denna verksamhetsberättelse.

Föreningen är förlagsbranschens part i relationerna till Sveriges Författarförbund, Föreningen Svenska Tecknare, Svenska Musikförläggareföreningen, Grafiska Företagens Förbund m.fl. men också bokförlagens företrädare i många andra sammanhang. Föreningen är t.ex. representerad i en rad externa branschorganisationer och utredningar.

Föreningen besvarar varje år ett stort antal utredningsremisser och departementsskrivelser inom främst kulturområdet och inom det upphovsrättsliga området. Föreningen tar också själv initiativ till olika typer av skrivelser till myndigheter och departement i frågor som är viktiga för förlagen.

Föreningen vill bidra till ökad och breddad läsning. Detta görs bl.a. genom föreningens Augustpris som vill sätta fokus på de allra bästa svenska titlarna i årets utgivning. Sedan 1989 delar föreningen årligen ut Augustpriset i tre kategorier.

Läs mer om föreningens viktigaste uppgifter längre fram i denna verksamhetsberättelse.

Medlemskap

Alla svenska förlag med professionell och regelbunden utgivning av böcker, som varit verksamt minst ett par år, kan bli medlemmar i Svenska Förläggareföreningen.

Ansökan om medlemskap ska ställas till styrelsen och ska omfatta en presentation av förlaget och dess verksamhet samt ett registreringsbevis. Av ansökan ska framgå att förlaget tagit del av föreningens stadgar samt föreningens avgiftssystem. Beslut om medlemskap fattas av styrelsen.

Föreningens stadgar återfinns i slutet av denna verksamhetsberättelse och på föreningens hemsida.

Styrelsens berättelse

Sedan 2008 har de svenska bokförlagens försäljning minskat efter en lång period av oavbrutet ökande försäljning. Under 2008 minskade försäljningen med 6 %, under 2009 med 3 % procent och, enligt de uppgifter vi har från föreningens snabbstatistik avseende 2010, med 1 %. Även om utgivningen och försäljningen 2007 låg på en mycket hög nivå, den högsta någonsin, är den här utvecklingen, trots att den

negativa försäljningstrenden ser ut att bromsa upp, på många sätt bekymmersam.

Konkurrensen på bokmarknaden är mycket hård, i alla led, och bokpriserna är låga, kanske för låga? Även om konsumenterna kan glädjas åt ett brett utbud titlar innebär de låga priserna ett problem för branschens aktörer som påtagligt känner av pressade marginaler och krympande vinster.

Kritiska röster mot de stora förlagens ”vertikala integration” har höjts liksom krav på återinförandet av fasta bokpriser i syfte att komma tillrätta med de problem man upplever på marknaden. Omvälvningarna är mer omfattande idag än på mycket länge. Inte minst den snabba digitala utvecklingen på medieområdet innebär att nya krav och förväntningar ställs på förlagen. Lagliga sajter, hemsidor som erbjuder nedladdning av digitala böcker på ett lagligt sätt, måste presenteras och den digitala utgivningen ta fart. Samtidigt har förlagen att hantera både illegal publicering av verk på internet och 25 % moms på digitala bokfiler.

Värnandet av upphovsrätten på internet och kravet på att digitala bokfiler också ska tillåtas omfattas av möjligheten att ha reducerad moms har således fortsatt att vara två viktiga arbetsuppgifter för föreningen under året som gått.

Under 2010 har föreningen kallat medlemmarna till ett par viktiga och aktuella diskussioner. I mars anordnades en diskussion om översatt litteratur, varför antalet utgivna översatta titlar minskar, om det är ett problem och vad vi i så fall ska göra åt det och i oktober en diskussion om fasta och fria bokpriser, om priskonkurrerandet gått för långt och vem som vinner och vem som förlorar på vår fria marknad. I maj arrangerade föreningen dessutom tillsammans med Svenska Läromedel, ett seminarium med efterföljande diskussion kring vad unga människor gör på internet och vilken betydelse det har och kan få för förlagen och utgivningen.

Att ha god kunskap om den egna branschen har under många decennier varit viktigt för föreningen. I år presenterades föreningens *Branschstatistik* för 37:e gången. I juni publicerades rapporten *E-pub – lätt att göra?* av Esbjörn Hyltefors, utvecklingsstrateg inom webb och digitala medier, en rapport som behandlar hur förlagen rent praktiskt kan producera en e-bok. I september publicerade föreningen, *Bokmarknaden 2010*, den tredje utgåvan i den serie där fakta och analyser av bokmarknaden presenteras. Författare till årets upplaga är Kjell Bohlund.

Den 1 april 2009 ansökte fem av föreningens ljudboksutgivande förlag om ett s.k. informationsföreläggande hos Solna tingsrätt. Samma dag trädde IPRED-lagstiftningen i kraft i Sverige vilket gjorde detta möjligt. Ett mycket stort antal ljudböcker hade upptäckts på en server, illegalt publicerade och tillgängliggjorda. Tingsrätten gick på ljudboksörlagens linje och gav dem rätt att från internetoperatören Ephone få ut personuppgiften bakom det ip-nummer som lagt upp titlarna. I hovrätten förlorade emellertid ljudboksörlagen. Efter att ha fått prövningstillstånd hos Högsta domstolen har nu ärendet gått vidare till EU-domstolen för en prövning om den svenska IPRED-lagstiftningen står i strid med EU:s datalagringsdirektiv. EU-domstolen kommer alltså inte att pröva om bevisningen i ärendet i sig räcker för en fällande dom. Det kommer att ske då ärendet återkommer till Högsta domstolen

under 2011 eller 2012. Principiellt är det naturligtvis intressant och viktigt för föreningen att få frågan utredd i grunden. Går den svenska IPRED-lagstiftningen över huvud taget att använda? Och vilka bevis krävs för att en kränkt upphovsman ska få tillgång till den personuppgift som står bakom ett ip-nummer som illegalt publicerat upphovsrättsligt skyddat material?

I slutet av året väckte föreningen frågan om omförhandling av översättaravtalet med Sveriges Författarförbund. Preliminärt kommer nya förhandlingar att starta i början av 2011.

2010 års Augustpris, det 22:a i ordningen, delades ut den 22 november i Konserthus i Stockholm. För första gången hade föreningen låtit producera korta tv-filmer om de nominerade titlarna vilka visades som s.k. fillers i TV4 mellan olika tv-program. Den ökade uppmärksamheten kring de nominerade titlarna bidrog på ett positivt sätt till att sätta fokus på böckerna och på Augustpriset generellt. Augustpriset delas ut av föreningen i samarbete med Posten.

Styrelsen sammansättning och möten under 2010

Svenska Förläggareföreningens styrelse har hållit sju sammanträden, varav ett per telefon, under 2010.

Vid föreningsmötet den 27 maj omvaldes Eva Bonnier, Eva Swartz Grimaldi, Maria Hamrefors, Kristoffer Lind, Anna Borné Minberger, Ann-Marie Skarp och Göran Sunehag. Till ny ledamot i styrelsen valdes Nina Wadensjö. Eva Bonnier valdes till styrelsens ordförande. Föreningsmötet beslutade att minska antalet styrelseledamöter från tolv till åtta. Kristina Ahlinder har varit föredragande i styrelsen.

Föreningsmöten under 2010

Föreningen har hållit två ordinarie möten under 2010.

Värmötet, tillika årsmötet, ägde rum den 27 maj på Berns i Stockholm. Vid mötet förrättades förutom val till styrelse även val av revisorer. Till revisorer valdes Jan Nyström, auktoriserad revisor, och Ulla Vedin, lekmannarevisor, med auktoriserade revisorn Malin Nilsson och Mikael Sellstedt som suppleanter.

Dessutom valdes Dorotea Bromberg, Kerstin Kyhlberg Engvall, Susanna Romanus, Margaretha Zachrisson och Lena Andersson till föreningens valnämnd. Dorotea Bromberg valdes till valnämndens ordförande.

Föreningsmötet beslöt att ge styrelsen och VD ansvarsfrihet för 2009 års förvaltning samt godkänna förslaget till budget och avgiftsdebitering för SvF AB för 2010.

Föreningsmötet gästades av Ola Larsmo, ordförande i Svenska PEN.

Vid höstmötet, som ägde rum den 2 december på föreningens kansli, beslöt mötet godkänna förslaget till budgeten för 2011 för Svenska Förläggare AB och Svenska Förläggareföreningen. Dessutom godkändes en ny avgiftstabell för

föreningen och servicebolaget.

Gäst vid mötet var kulturutskottets vice ordförande Christer Nylander, FP.

Svenska Förläggare AB:s styrelse och möten under 2010

Eva Bonnier är ordförande i Svenska Förläggare AB och Eva Swartz Grimaldi ledamot. Maria Hamrefors och Ann-Marie Skarp är suppleanter.

Styrelsen har hållit fem styrelsemöten under året.

Publicerade rapporter under 2010

Kansliet publicerar sedan 2003 rapporter i en särskild serie i skiftande ämnen. Samtliga publicerade rapporter finns listade i en bilaga till denna verksamhetsberättelse.

Branschstatistik 2009. Den 16 juni publicerade föreningen sin årliga detaljerade statistik över medlemmarnas utgivning och försäljning.

Epub – lätt att göra? Den 21 juni publicerade föreningen en praktisk genomgång av hur en e-bok kan produceras. Bokens digitalisering diskuteras överallt liksom nya läsverktyg och innovativa affärsmodeller. Men för att e-boken ska kunna säljas och läsas måste den först produceras. Hur ser egentligen förutsättningarna ut för de förlag och författare som vill digitalisera sina verk? Vilka tekniker står till buds? Vilken väg är bäst att gå? Med andra ord: hur gör man en e-bok? Dessa frågor försöker rapporten besvara. Författare är Esbjörn Hyltefors, utvecklingsstrateg inom webb och digitala medier.

Bokmarknaden 2010. Den 30 september publicerade föreningen en kartläggning och analys av den svenska bokmarknaden författad av Kjell Bohlund. Bokbranschen är inte riktigt ”som vanligt”. Under senare år upplever branschen ett hårdare klimat. Konkurrensen har skärpts, marginaler och vinster pressats, försäljningen har sjunkit och centrala aktörer agerar på ett sätt som väcker frågor. Osäker framtidstro eller finns det positiva faktorer att ta fasta på? Det är några av de frågor som den här rapporten fokuserar kring.

Rapport från den franska bokbranschen. Den 20 december fick medlemmarna via Medlemsinformation ta del av en rapport om den franska bokbranschen författad av Helena Hegardt och Johan Rosell. Rapporten ger intressant och viktig information i syfte att underlätta och inspirera till framtida samarbete och utbyte mellan Sverige och Frankrike.

Alla rapporter som föreningen publicerat finns att ladda ned från föreningens hemsida www.forlaggare.se.

Publicerade medlemsinformationer och genomförda medlemsmöten under 2010

Under 2010 har kansliet mejlat ut 73 *Medlemsinformationer* till medlemmarna i en lång rad skiftande ämnen. Samtliga dessa finns att tillgå för medlemmarna på föreningens hemsidas medlemsidor.

Den 18 mars bjöds medlemmarna in till *en diskussion om översatt litteratur*. En av de mest påtagliga strukturförändringarna på den svenska bokmarknaden är den vikande försäljningen av översatt skönlitteratur. Vilka effekter den här utvecklingen kommer att få för utgivningen av översatt skönlitteratur och om det finns hinder för den utländska skönlitteraturen som bör arbetas bort var huvudämnet för debatten.

Den 20 maj bjöd föreningen, tillsammans med Svenska Läromedel, in till ett seminarium på temat *Vad gör barn och unga på internet? Vad gör de egentligen framför datorn? Varför kan de inte sluta spela och äta tillsammans med familjen? Hur ska de orka med skolan när de spelar hela nätterna? Eller är kanske internetaktiviteten och spelen lärorika i sig? Vad är positivt och vad är negativt med ungas internetanvändning och vad har förlagen att lära inför framtida utgivning av böcker, läroböcker och e-produkter?* var några av de frågor som diskuterades.

Fasta och fria priser debatterades den 14 oktober. Fram till 1970 hade vi fasta bokpriser i Sverige. Det gjordes möjligt genom ett undantag i konkurrenslagstiftningen och genom avtal mellan Svenska Förläggareföreningen och Svenska Bokhandlareföreningen. Sedan dess är den svenska bokmarknaden avreglerad. Fri etableringsrätt, fri konkurrens och fria priser råder. Men har priskonkurrensen gått för långt? Vem vinner och vem förlorar på vår fria marknad? Under senare tid har flera röster höjts för ett återinförande av fasta bokpriser. Andra ser fria priser som en självklarhet.

Ett informationsmöte om *EU:s översättningsstöd* hölls, i samarbete med Statens kulturråd, den 8 december. Svenska förlag drar ner på utgivningen av översatt litteratur. Kan EU:s översättningsstöd måntro ändra på den saken? I år fick utländska förlag stöd för översättning av 16 svenska titlar. Inget svenskt förlag sökte emellertid bidrag för översättning av utländska verk. Totalt uppgick EU:s stödsumma för översättningar till 2,74 miljoner euro.

Av styrelsen utsedda interna arbetsgrupper

Styrelsen har tillsatt ett antal arbetsgrupper med ledamöter från medlemsförlagen. I samtliga grupper är även kansliet representerat. Grupperna är:

Augustprisgruppen: Eva Bonnier, Eva Swartz Grimaldi och Erik Osvalds

Ekonomigruppen: Jane Jangefeldt och Marianne Nilsson

Freedom-to-publish-kommittén: Eva Bonnier, ordförande och Dan Israel

Juristgruppen: Rickard Wallentin, Dag Wetterberg och Erica Wänelöf

Litteraturstödsgruppen: Håkan Bravinger, Catrine Christell, Dan Israel och Peter Lutherson

Statistikkommittén: Björn Biberg, Håkan Köhler, Mikael Sellstedt och Gert Wallin

Lämnade remissvar under 2010

Leveransplikt för elektroniska dokument, Ds 2009:61.

Utbildningsdepartementet utredde under 2009 frågan om införande av en lag om leveransplikt för elektroniska dokument. Utredaren överlämnade den 16 november 2009 promemorian *Leveransplikt för elektroniska dokument, Ds 2009:61*. Svenska Förläggareföreningen lämnade in ett remissvar den 15 januari 2010. Föreningen tillstyrkte i huvudsak de ändringar som utredaren presenterade, men lyfte särskilt fram att det är viktigt att leveransplikten inte blir administrativt betungande för förlagen. Föreningen lämnade kritiska synpunkter på att utredningsdirektivet helt undantagit frågorna om den föreslagna lagens förhållande till upphovsrättslagen och hur de elektroniska dokumenten ska tillhandahållas av Kungliga biblioteket. Det är viktigt att tillhandahållandet av materialet varken kränker upphovsmännens ideella rätt eller ekonomiska rätt.

Delbetänkande i upphovsrättsutredningen, "Avtalad upphovsrätt", SOU 2010:24.

Justitiedepartementet presenterade i april 2008 ett utredningsdirektiv (Dir 2008:37) avseende revisionen av tredje kapitlet upphovsrättslagen och den 1 maj 2008 utsågs professor Jan Rosén till särskild utredare. Regeringen beslutade under 2009 om ett tilläggsdirektiv, läs mer om detta under Upphovsrättsutredningen längre fram i denna verksamhetsberättelse. Jan Rosén presenterade den 8 april 2010 ett delbetänkande, SOU 2010:24, "Avtalad upphovsrätt", rörande översynen av tredje kapitlet och avtalslicenserna. Svenska Förläggareföreningen lämnade tillsammans med Svenska Läromedel in remissvar på betänkandet den 31 augusti 2010.

Föreningarna var i huvudsak positiva till de förslag som utredaren presenterat och till utredarens utgångspunkt att avtalsfrihet ska råda vid upplåtelse och överlåtelse av upphovsrätt. Föreningarna instämde i utredarens konstaterande att förlagsavtalsreglerna är föråldrade och åsidosatta av avtal och hade inget att erinra mot att dessa utmönstras och ersätts med generella och branschneutrala regler. I remissvaret lämnade föreningarna även vissa synpunkter, anmärkningar och tydliggöranden på betänkandet, bl.a.:

- betydelsen för avtalstolkning av införandet av en dispositiv regel om specialitetsgrundsatsen och specifikationsprincipen
- införandet av en hänvisning till 36 § Avtalslagen
- att det är omständigheterna vid tiden då avtalet ingicks som ska vara utgångspunkt för vad som utgör skäligen ersättning

- att den föreslagna arbetsgivarregeln verkar utgöra en mer omfattande rättighetsövergång än den s.k. tumregeln och att det kan skapa en inlåsningseffekt av rättigheter som missgynnar både författarna och förlagsbranschen
- att termen ”upphovsmän” i det föreslagna 3 a kapitlet borde ersättas med ”rättsinnehavare” för en tydligare och mer lättbegriplig lagtext
- att det är angeläget med krav på godkännande av den organisation som ska ingå avtal med avtalslicensverkan och att detta bör gälla även för en eventuell särskild avtalslicens som föreningarna i och för sig inte har något att invända emot
- att arkivs och biblioteks möjlighet att digitalisera och tillgängliggöra upphovsrättsligt skyddade verk enligt 21 § URL bör begränsas till att avse de egna samlingarna

Deltagande i rundabordssamtal och seminarier under 2010

I april 2008 presenterade kommissionen ett förslag med förändringar av vissa regler i EU:s öppenhetsförordning. Regeringen verkar aktivt för mer öppenhet inom EU:s institutioner. Den 25 maj deltog Pia Janné Nyberg i ett av regeringen anordnat rundabordssamtal om öppenhet.

Den 17 november kallade handelsminister Ewa Björling till ett rundabordssamtal rörande förutsättningarna för export av svensk litteratur, vad som krävs för att exporten ska kunna öka etc. Kristina Ahlinder och Eva Bonnier deltog från föreningens sida.

Den 24 november anordnade Folkpartiet ett rundabordssamtal inför den kommande bokutredningen. Syftet var att inhämta synpunkter från centrala aktörer på litteraturområdet om vilka frågor man anser är särskilt viktiga att få belysta inför direktivskrivningen. Kristina Ahlinder och Eva Bonnier medverkade.

Föreningens viktigaste frågor 2010

Ett tryggt och säkert internet

Svenska Förläggareföreningen har under 2010 fortsatt att bedriva ett aktivt politiskt lobbyarbete för att stärka upphovsrättens ställning i samhället. Möten med såväl ministrar, riksdagsledamöter, politiska tjänstemän som andra utgör en viktig del i arbetet med att informera om bokbranschens förutsättningar och föreningens inställning när det gäller t.ex. digital utgivning.

I lobbyarbetet har föreningen bl.a. samarbetat med Filmfolket, IFPI (International Federation of the Phonographic Industry) som företrädar skivbolagen, Data-spelsbranschen och Antipiratbyrån. Möten har ägt rum på kultur-, närings-, justitie- och utrikesdepartementen med ministrar, politiska tjänstemän m.fl. Syftet med mötena har varit att beskriva de kreativa branschernas förutsättningar att verka i den digitala miljön, vilka problemen är och vilka lösningarna på dem skulle kunna vara. Här har frågan om mellanhändernas roll och ansvar särskilt lyfts.

Svenska Förläggareföreningen har under året också haft ett samarbete med Antipiratbyrån rörande en projektanställd nättekniker som skannat av nätet och letat efter olagligt publicerade kopior av digitala e-böcker och ljudböcker. Vid sidan av det politiska arbetet med upphovsrättsfrågan och förlagens eget arbete med att utveckla de digitala tjänsterna är det viktigt att också utnyttja den lagstiftning som finns och, då allvarliga upphovsrättsintrång upptäckts, polisanmäla förövarna.

Under 2010 har representanter från Svenska Förläggareföreningens styrelse, direktör och jurist vid ett flertal tillfällen också själva uppvaktat riksdagsledamöter från samtliga i riksdagen representerade partier. Syftet med mötena har varit att informera om den växande illegala fildelningen av böcker, ljudböcker och e-böcker. Men också att informera om upphovsrättens betydelse då förlag och andra vill utveckla och etablera en väl fungerande marknad. Utan den trygghet som upphovsrätten innebär minskar möjligheterna och viljan att investera i nya affärsmodeller på nätet.

I syfte att uppmärksamma upphovsrätten i den digitala miljön deltog Svenska Förläggareföreningen under Politikerveckan i Almedalen som en av femton organisationer under temat ”Upphovsrätt, yttrandefrihet, mångfald”. Organisationerna anordnade flera gemensamma seminarier. Den 6 juli arrangerade föreningen seminariet: ”Kultur på nätet, alla vill ha det men vem ska betala?” tillsammans med internetforumet Netopia. Netopia vill driva en debatt om ett bättre samhälle på nätet och menar att samhällets funktioner behövs även på internet, kanske inte exakt samma regler som i det fysiska samhället, men med samma syften. I kunskapssamhället Sverige arbetar mängder av duktiga och kreativa människor med att skapa t.ex. film, musik, datorspel och böcker. Detta skapar glädje, arbetstillfällen och intäkter för enskilda och för samhället. Men grunden för skapandet är en klar och tydlig upphovsrätt som fungerar i praktiken.

Svenska Förläggareföreningen är en av de organisationer som ställt sig bakom internetforumet Netopias manifest.

Under bokmässan i Göteborg, Bok- & Bibliotek, anordnade föreningen en de-

batt tillsammans med Netopia. Debatten ägde rum den 24 september på stora debattscenen. Temat var ”Boken i det digitala samhället”. Hur påverkar digitaliseringen boken? Vilka krav ställer utvecklingen på politiken? Hur ska författarnas rätt till sina verk säkras när allt flyter fritt i de digitala näten? Den digitala utvecklingen ställer etablerade strukturer på ända. Hellre än att kapitulera inför tekniken är det viktigt att diskutera vilken ordning som är önskvärd.

Efter valet 2010 stod det klart att regeringen avser att tillsätta en bokutredning under 2011. Inför det att direktiven till den ska skrivas har föreningen träffat politiker som särskilt intresserat sig för frågan samt tjänstemän som rent praktiskt fått i uppgift att få utredningen på plats.

Föreningen har deltagit i ett flertal möten i Stockholm, Bryssel och Strasbourg med såväl de svenska EU-parlamentarikerna som tjänstemän knutna till EU-parlamentet och Sveriges ständiga representation i Bryssel. Vid dessa möten har främst två för föreningen viktiga frågor tagits upp, dels frågor som hänger samman med internet, upphovsrätt och den digitala utvecklingen, dels momsens på digitala bokfiler.

IPRED-lagen och användningen av den

Den 1 april 2009 trädde den s.k. IPRED-lagen i kraft i Sverige. Lagstiftningen innebär bl.a. att upphovsmän och rättighetshavare som blivit utsatta för upphovsrättsintrång på internet ska kunna vända sig till domstol och påpeka att intrång har skett, och om domstolen då finner att intrång på sannolika skäl har förekommit, kan domstolen besluta om ett informationsföreläggande. Ett informationsföreläggande innebär att internetleverantören åläggs att lämna ut namn och adress till den person som innehar den ip-adress varifrån intrånget har begåtts. Rättighetshavaren kan då kontakta intrångsgöraren och t.ex. begära ersättning för intrånget. Den internetleverantör som i enlighet med detta lämnar ut personuppgifter åläggs också att skicka en upplysning till abonnenten om att så har skett.

Samma dag som den nya s.k. IPRED-lagen trädde i kraft den 1 april 2009 lämnade fem av föreningens ljudboksförlag in en ansökan om informationsföreläggande hos Solna tingsrätt. Tingsrätten gick på ljudboksförlagens linje och gav dem rätt att få ut uppgifter om vem som står bakom det aktuella ip-numret. Motparten, Ephone, överklagade emellertid detta beslut till Svea hovrätt som oväntat beslutade att ljudboksförlagen inte skulle få ut personuppgiften bakom ip-numret.

De fem ljudboksförlagen ansökte då om prövningstillstånd hos Högsta domstolen, vilket beviljades i januari 2010. Högsta domstolen beslutade den 25 augusti 2010 att ansöka om förhandsbesked från EU-domstolen – inte i någon fråga som rör ärendet i sig utan om hur IPRED-lagen förhåller sig till Datalagringsdirektivet, som ännu inte implementerats i svensk rätt. Ärendet om informationsföreläggande har förklarats vilande i Högsta domstolen till dess EU-domstolen lämnat sitt svar.

Bokens digitalisering

Föreningen har under senare år arbetat med flera olika frågor som hänger samman med bokens digitalisering.

Under våren 2008 tog Svenska Förläggareföreningen fram ett mallavtal för digitala rättigheter, dvs. ett exempel på förlagsavtal för utgivning av ljudbok och e-bok. Mallavtalet består av två dokument: ett avtalsformulär och allmänna villkor. Mallavtalet är tänkt att kunna komplettera ett förlagsavtal som gäller för utgivning av tryckta verk i bokform. Föreningens medlemmar har tillgång till mallavtalet och är fria att använda avtalet i sin ursprungliga utformning och om de vill ändra i det.

Under år 2009 engagerade sig föreningen i arbetet med det s.k. Googleavtalet, ett förlikningsavtal mellan The Authors Guild, The Association of American Publishers och Google Inc. ingånget den 28 oktober 2008. Avtalet visade sig omfatta samtliga förlag och författare runt om i världen som gett ut en bok senast den 5 januari 2009. Svenska Förläggareföreningen framförde tillsammans med bl.a. andra förläggareföreningar och upphovsmannaorganisationer protester mot avtalet till domstolen. Avtalsparterna drog tillbaka avtalet bara några veckor innan det skulle börja gälla och lämnade in ett reviderat avtal till domstolen i november 2009. Enligt detta nya avtal omfattas svenska böcker bara om de getts ut i USA, Storbritannien, Australien eller Kanada, eller om de registrerats vid US Copyright Office i Washington. Nytt datum för ”opt out” sattes till den 28 januari 2010. New York District Court ska pröva avtalet; vilket också gjordes i mars 2011. Domstolen beslutade den 22 mars 2011 att den inte godkänner det reviderade förlikningsavtalet, men öppnar upp för en lösning genom att föreslå att förlikningsavtalet ändras från en opt-out-lösning till en opt-in-lösning.

Förlikningsavtalet avser den skanning av böcker och tillgängliggörandet av dem i en databas, som Google gjort inom ramen för sitt biblioteksprojekt, *Google Library Project*, utan upphovsmannens tillstånd. Därutöver har Google flera andra projekt, där rättighetsinnehavarna tillfrågas om de vill ingå avtal och delta i projekten, innan någon skanning görs, vilket naturligtvis är en helt annan sak.

Momsen på digitala böcker

En av föreningens viktigaste uppgifter har varit och är arbetet för reducerad moms även på nedladdningsbara bokfiler, dvs. e-böcker och ljudboksfiler. Som bekant tillåter EU:s gemensamma lagstiftning att böcker på alla typer av fysiska bärare har reducerad moms, i Sverige 6 %. Helt digitala bokfiler omfattas med all sannolikhet inte av den möjligheten. Detta faktum bidrar inte till den digitala utvecklingen på boksidan, särskilt inte som bokbranschen också är hårt drabbad av illegal publicering av digitala bokfiler.

Under året har ett flertal möten ägt rum med politiker och tjänstemän såväl i Sverige som i Bryssel för att diskutera momsen på digitala böcker. Kristina Ahlinder har också ingått i den arbetsgrupp som bildats inom Federation of European

Publishers för att driva frågan. Även denna grupp har haft ett flertal möten med politiker och tjänstemän i Bryssel.

Den allmänna inställningen kan sägas vara att såväl tjänstemän som politiker anser att det är rimligt att även den moderna digitala boken i alla hänseenden ska betraktas som en bok, alltså även skattemässigt. De invändningar som framförts handlar främst om avgränsningar gentemot liknande produkter och storleken på momsbotfallet.

Det Nordiska Förläggarrådet skrev vid mötet i september en gemensam resolution där krav ställdes på att EU:s mervärdesskattedirektiv även explicit ska omfatta digitala bokfiler. Resolutionen har spridits till EU-parlamentariker, riksdagsledamöter m.fl. från respektive land.

Den 1 december inledde EU-kommissionen ett omfattande offentligt samtal om hur EU:s mervärdesskattesystem kan se ut i framtiden med en s.k. grönbok som grund. Hur kan momssystemet förbättras så att det på ett bättre sätt gynnar medborgarna, företagen och medlemsländerna i framtiden är ett exempel på en fråga som ställs. Grönboken tar också upp frågor som aktualiserats under senare år, t.ex. om de reducerade momsskattesatserna fortfarande är relevanta idag. Man nämner särskilt att det kan finnas en inkonsekvens när det gäller beskattningen av jämförbara produkter, som t.ex. är fallet för böcker i fysisk form och böcker i nedladdningsbar form.

Boken och läsandet

Svenska Förläggareföreningen vill bidra till ökad och breddad läsning. Detta görs på flera olika sätt men främst idag genom föreningens Augustpris och genom samarbetet med Teskedsorden.

Augustpriset och Augustgalan 2010

Sedan 1989 delar Svenska Förläggareföreningen ut Augustpriset för årets bästa litterära bok. 1992 utökades priskategorierna med Augustpriset för årets svenska fackbok och Augustpriset för årets svenska barn- och ungdomsbok. Syftet med

Augustpriset är att lyfta fram den svenska litteraturen och varje år fokusera intresset och försäljningen på de nominerade titlarna.

Prissumman är 100 000 kronor per priskategori. Var och en av upphovsmännen får också en bronsstatyett gjord av konstnären Mikael Fare. Augustpriset och Lilla Augustpriset sponsras av Posten. 2010 ökade Posten sin sponsring vilket gjorde det möjligt att producera korta tv-program där samtliga nominerade titlar presenterades. Produktionsbolaget Fascinera producerade dessa filmer som visades i TV4 som s.k. fillers under en fyraveckorsperiod mellan presskonferensen och galan.

På Augustprisets hemsida, www.augustpriset.se finns en mängd statistik om Augustpriset publicerat. Där går också att ladda ned rapporten ”... och Augustpriset går till ...” där historik, statistik etc. finns samlat.

Alla svenska förlag har möjlighet att anmäla böcker till Augustpriset. Praktiska anvisningar för förlagen samt tävlingsstatuter finns på Augustprishemsidan och går också att rekvirera från föreningens kansli.

Augustgalan 2010 ägde rum den 22 november i Stockholms Konserthus, med Kristofer Lundström som konferencier. Galan producerades av Johanna Thulin Bratten och Marius Bratten från produktionsbolaget Fascinera.

2010 års Augustpris för bästa skönlitterära bok

2010 års skönlitterära jury bestod av Dan Shafran, ordförande, Åsa Arping, Jessika Gedin, Stefan Holm och Kerstin M Lundberg. Totalt sändes 125 böcker in av 30 förlag. Följande böcker nominerades av juryn:

Spill. En damroman av Sigrid Combüchen, Norstedts, *Ränderna* av Magnus Florin, Albert Bonniers Förlag, *Livdikt* av Johan Jönson, Albert Bonniers Förlag, *Darling River* av Sara Stridsberg, Albert Bonniers Förlag, *Kioskvridning 140 grader – En västern* av Peter Törnqvist, Norstedts och *Ingeronetterna* av Magnus William-Olsson, Wahlström & Widstrand.

Vinnare blev *Spill. En damroman* av Sigrid Combüchen.

2010 års Augustpris för bästa fackbok

I 2010 års fackboksjury ingick Anneli Rogeman, ordförande, Jenny Björkman, Björn Fjæstad, Ulf Danielsson, och Emil Nilsson. 139 böcker sändes in från 43 förlag och följande sex titlar nominerades av juryn:

Vargen - den jagade jägaren av Henrik Ekman, Norstedts, *Den röda grevinnan* av Yvonne Hirdman, Ordfront Förlag, *Mask – litteraturen som gömställe* av Kristoffer Leandroer, Pequod Press, *Cocaina. En bok om dom som gör det* av Magnus Linton, Bokförlaget Atlas, *Maria Eleonora. Drottningen som sa nej* av Moa Matthis, Albert Bonniers Förlag och *Resa i Sharialand. Ett reportage om kvinnors liv i Saudiarabien* av Tina Thunander, Leopard Förlag.

Vinnare blev *Den röda grevinnan* av Yvonne Hirdman.

2010 års Augustpris för bästa barn- och ungdomsbok

Juryn 2010 bestod av Katti Hoflin, ordförande, Per Bengtsson, Lotta Beck-Remnes, Lucas Svensson och Lillemor Torstensson. Totalt sändes 103 böcker in av 17 förlag. Följande sex titlar nominerades av juryn:

Syltmackor och oturslivet av Anna Ehring, Bonnier Carlsen, *Jag finns* av Maja-Maria Henriksson, Natur & Kultur, *Här ligger jag och blöder* av Jenny Jägerfeld, Gilla Böcker, *Jag tycker inte om vatten* av Eva Lindström, Alfabetabokförlag, *Det händer nu* av Sofia Nordin, Rabén & Sjögren och *Tänk om...* av Lena Sjöberg, Rabén & Sjögren.

Vinnare blev *Här ligger jag och blöder* av Jenny Jägerfeld.

2010 års Lilla Augustpris

Svenska Förläggareföreningen vill stimulera unga människor till ett eget skrivande. 1994 introducerades, i samarbete med Posten, därför tävlingen om det Lilla Augustpriset. Tävlingen vänder sig till ungdomar i åldern 16-20 år.

Lilla Augustjuryn 2010 bestod av Stefan Skog, ordförande, Mats Berggren, Anette Eriksson, Ola Flennegård och Ester Roxberg. Totalt kom 560 bidrag in. Följande sex bidrag nominerades av juryn:

Kalla hjärtans dag av Christer El-Mochantaf, Vara, *Fastnålad* av Helena Hägg, Vellinge, *Dagdrömmar* av Tove Kvamme, Sollentuna, *Midvinterköld* av Emma Nilsson, Uppsala, *Mammans mystiska morbror* av Anna Nygren, Kimstad och *En rysk docka* av Katarina Sandberg, Kristianstad.

Vinnare blev *Kalla hjärtans dag* av Christer El-Mochantaf.

Samarbete med Teskedsorden

Stiftelsen Teskedsorden, en stipendiefond stiftad av Tidningen Vi, Svenska Förläggareföreningen m.fl. företag och organisationer, arbetar för ökad tolerans och mot fanatism, inspirerad av Amos Oz och hans texter.

Sedan stiftandet 2007 samarbetar föreningen med Teskedsorden i ett omfattande bokprojekt som vänder sig till ungdomar i gymnasieskolans andra år. I september 2007 fick alla dessa elever som gåva boken *Hur man botar en fanatiker* av Amos Oz. I gåvoboken diskuteras hur fanatismens natur ser ut, vem som blir fanatiker och vad vi kan göra för att bemöta och bekämpa fanatism såväl hos andra som hos oss själva. Bokgåvan delades även ut under höstterminen 2008, 2009 och 2010.

Till boken hör en lärarguide som är tänkt att ge lärarna kunskap, idéer och inspiration i arbetet med boken. Boken och lärarguiden finns att ladda ned från Teskedsordens hemsida i MP3-format. Se vidare www.teskedsorden.se.

Bokbranschfakta

Branschstatistik

Det är viktigt att förlagen har god kännedom om den egna marknaden. Det kan gälla utgivning, försäljning, trender etc. Det är ett av skälen till att Svenska Förläggareföreningen sedan lång tid årligen samlar in detaljerad statistik från medlemmarna rörande deras utgivning och försäljning. Svenska Förläggareföreningens branschstatistik är unik i sitt slag. Någon annan liknande förlagsstatistik finns inte. Sedan flera år samarbetar Svenska Förläggareföreningen och Svenska Bokhandlareföreningen med Handens Utredningsinstitut, HUI, när det gäller ett svenskt försäljningsindex för böcker. Tanken är att HUI:s bokindex ska komplettera föreningens egen statistik och ge en bra bild över försäljningen i konsumentledet. Separata indexserier finns för marknaden totalt och för internetbokhandel, fysisk bokhandel, varuhus och bokklubbar separat. Uppskattningsvis täcker indexet över 80 % av all försäljning av böcker i Sverige.

Under våren 2011 samlar kansliet in statistik från medlemmarna rörande 2010. 2010 års rapport avser således förlagsstatistiken för 2009. Branschstatistiken för varje år, samt sammanhållna tidsserier, återfinns i sin helhet på föreningens hemsida.

I korthet kan följande sägas om medlemsförlagens utveckling under 2009: försäljning till återförsäljarna minskade med 3 % och utgivningen av nya titlar minskade med 3,5 %. Föreningens snabbstatistik, som tas fram varje tertiäl och omfattar ca 80 % av medlemförlagens totala omsättning, pekar emellertid på att medlemsförlagens försäljning till återförsäljare tagit sig något under 2010 och backade endast med 1 %.

HUI:s bokindex för 2010 visar att återförsäljarnas försäljningen till konsument minskade med 1 % totalt sett.

Bokmarknaden i stort

Sedan 1970 har Sverige fria bokpriser, dvs. det är fritt för återförsäljarna att ta vilket pris de vill på de böcker de säljer till sina kunder. 1992 sades det så kallade fackbokhandelsavtalet, vilket reglerade vissa affärsförhållanden mellan bokförlag och bokhandel, upp. Och i slutet av 1995 sade föreningen upp samtliga avtal med Sveriges Författarförbund. Den svenska bokmarknaden är således fri och avreglerad.

Uppskattningsvis finns det ca 300 mer eller mindre professionella förlag med regelbunden utgivning i Sverige. Antalet har ökat under 2000-talet. Även antalet återförsäljare har ökat. Böcker finns numera att köpa inte bara i bokhandeln utan även i varuhus, på nätet, genom bokklubbar, i pocketshoppar och i en mängd andra butiker.

Uppskattningsvis finns idag ca 400 traditionella bokhandlar i Sverige. En undersökning genomförd hösten 2010 visar att ca 90 % av svenska folket har en fysisk bokhandel i den egna kommunen. Omkring 30 % av den totala bokförsäljningen sker idag genom fysisk bokhandel. Internetbokhandeln har vuxit markant under

senare år och står idag för ca 20 % av den totala bokförsäljningen.

Den svenska bokutgivningen är stor. Uppskattningsvis publiceras 6 500 titlar årligen för den kommersiella marknaden inom en rad olika ämnen och i olika typer av utföranden. Böcker är troligen mer tillgängliga idag än någonsin tidigare både vad gäller pris och fysisk tillgänglighet.

Bokrean

Bokbranschen är en av de få branscher som fortfarande har kvar en sammanhållen gemensam rea. De första bokreorna startade redan på 1920-talet.

I februari 2007 publicerade föreningen rapporten *Bokrean. Historia – nutid – framtid*. I den återfinns en rad intressanta och roliga fakta om bokrean. I den branschstatistik som föreningen publicerar varje år finns uppgifter om reans storlek och andel av förlagens totala försäljning. Det bör observeras att förlagen gör sin reainförsäljning till återförsäljarna nära ett år innan böckerna finns till försäljning i handeln.

Den största delen av de böcker som säljs på rean är tilltryck och nytryck. Bara en mindre del är idag restupplagor. Sedan 1995 har branschens parter, förlag och handel, tillsammans med Konsumentverket varit överens om hur reaböckerna ska marknadsföras så att det tydligt framgår vilken typ av utgåva det är fråga om. Ett nytt ISBN ska ges alla specialupplagor som framställs till rean och som till innehåll, utseende eller papperskvalitet inte är helt identiska med originalutgåvan. Sådana böcker ska inte heller märkas med någon ”förr pris”-jämförelse och det ska noga anges att det är fråga om en specialupplaga för rean.

Svenska Bokhandlareföreningen beslutar om vilket datum den gemensamma stora årliga rean ska starta.

Bokmässor

Ett stort antal internationella bokmässor av skiftande storlek och inriktning äger årligen rum runt om i världen. De mest betydelsefulla för de svenska förlagen är framförallt bokmässan i London i mars/april och i bokmässan Frankfurt i oktober samt barnboksmässan i Bologna i mars/april varje år. En lista över de flesta internationella bokmässorna finns att tillgå på IPA:s hemsida: www.internationalpublishers.org.

Bok & Bibliotek i Svenska Mässans lokaler i Göteborg, där många av medlemsförlagen medverkar, ägde 2010 rum den 23-26 september. Huvudtemat för 2010 års bokmässa var Afrika. Se också www.bok-bibliotek.se.

Gällande avtal och överenskommelser

Allmänna villkor för grafiska prestationer

I december 2002 antogs *Allmänna Villkor för grafiska prestationer 2002* (ALG 02). År 2008 utsågs en referensgrupp för att revidera ALG 02. I referensgruppen har representanter från Grafiska Företagens Förbund, Svenska Förläggareföreningen, Sveriges Annonsörer, Sveriges Kommunikationsbyråer, Sveriges Tidskrifter och Tidningsutgivarna ingått. Revideringen tog särskilt sikte på digitala leveranser samt vidarebearbetningsfel.

I slutet av december 2009 kom referensgruppen fram till de nya leveransvillkoren, *Allmänna leveransvillkor för grafiska prestationer 2010* (ALG 10) som därmed ersätter ALG 02. ALG 10 trädde formellt ikraft den 1 januari 2010.

ALG 10 reglerar bl.a. vad leverantör och beställare ska prestera vid grafiska produktioner och vad som inträffar vid fel eller försening. I den senare delen knyter överenskommelsen nära an till köplagens regler. Villkoren i ALG 10 är inte tvingande, vilket innebär att parterna i det enskilda köpeavtalet kan göra ändringar eller tillägg till villkoren om de så önskar.

ALG 10 och den grafiska checklistan finns tillgängliga på Grafiska Företagens Förbunds hemsida, www.grafiska.se.

Avtal om Sveriges digitala bibliotek

Den 15 december 2009 undertecknade Svenska Förläggareföreningen, Sveriges Författarförbund, SFF, och Kungliga biblioteket, KB, ett samarbetsavtal med en idéskiss rörande digitalisering av den svenska litteraturen. Avsikten är att på sikt skapa Sveriges digitala bibliotek.

SFF och KB undertecknade den 15 december 2009 även en avsiktsförklaring om att starta ett pilotprojekt inom ramen för Sveriges digitala bibliotek innebärande digitalisering av ett antal fyrtiotalister, det s.k. fyrtiotalistprojektet.

Under 2010 har föreningen träffat KB och SFF vid två tillfällen för att diskutera fyrtiotalistprojektets fortlöpande och hur Sveriges digitala bibliotek ska kunna förverkligas.

Ramavtal för bokutgivning

Sedan februari 1996 finns inget centralt avtal för bokutgivning i Sverige.

Ramavtal för illustrationsuppdrag

Ramavtalet mellan Svenska Förläggareföreningen och Föreningen Svenska Tecknare avseende illustrationsuppdrag inom skönlitteraturen fortsätter att gälla tills vidare.

Ramavtal för utgivning av Bibelkommissionens översättningar av Bibeln

Bibelkommissionen överlämnade den nya översättningen av Bibeln till svenska staten i november 1999. Genom *Ramavtal för utgivning av Bibelkommissionens översättningar av Bibeln* träffat den 23 februari 1999 mellan staten, Svenska Bibelsällskapet, Kristna Bokförläggareföreningen och Svenska Förläggareföreningen överlät staten till Svenska Bibelsällskapet sin rätt till ersättning för den upphovsrätt till bibelöversättningen som kan föreligga enligt upphovsrättslagen. De förlag som ger ut de nya bibelöversättningarna erlägger enligt avtalet viss ersättning för varje utgivet exemplar till Svenska Bibelsällskapet

I anslutning till ramavtalet finns en överenskommelse mellan Svenska Bibelsällskapet, Kristna Bokförläggareföreningen och Svenska Förläggareföreningen rörande de närmare villkoren för utgivning av Bibelkommissionens arbete. Avtalet innehåller även bestämmelser om redovisningsperioder samt en bestämmelse om att Svenska Bibelsällskapet ska erbjuda samtliga utgivare lika villkor.

Ramavtal för översättningsuppdrag

Nu gällande ramavtal för översättningsuppdrag mellan Svenska Förläggareföreningen och Sveriges Författarförbund trädde i kraft den 1 juli 2004.

Ramavtalet innehåller flera nyheter i förhållande till tidigare avtalspraxis. Den största förändringen är införandet av ersättning för sekundäranvändning inom förlaget, s.k. intern sekundäranvändning. Omfångsberäkningen har också förenklats genom införandet av en ny teckenbaserad metod. Ramavtalet löper med en ömsesidig uppsägningstid om tre månader.

Det till ramavtalet knutna minimihonorarsavtalet gäller även det tills vidare med samma uppsägningstid som ramavtalet.

Text- och musikantologiavtal

I juli 2006 sade Sveriges Författarförbund upp textantologiavtalet. Bakgrunden är den förändring av 18 § upphovsrättslagen som genomfördes i och med implementeringen av det s.k. infosoc-direktivet 1 juli 2005. Enligt paragrafens nya lydelse kan tvångslicensen inte längre tillämpas för kommersiellt nyttjande, dvs. då förlag i förvärvssyfte producerar och ger ut samlingsverk för undervisningsbruk. Detta innebär att förlag som ger ut en textantologi i förvärvssyfte måste träffa avtal med varje upphovsman till de verk som ska användas.

Musikantologiavtalet mellan Svenska Förläggareföreningen och Svenska Musikförläggareföreningen är fortfarande i kraft. Emellertid gäller även för musikantologier att bestämmelsen om tvångslicens inte är tillämplig om verket, som i och för sig ges ut för användning i undervisning, ges ut i förvärvssyfte. Detta innebär på samma sätt som för textantologier att förlag som ger ut en musikantologi i förvärvssyfte måste träffa avtal med varje upphovsman till de verk som ska användas.

Det mellan Svenska Förläggareföreningen och Svenska Musikförläggareföreningen överenskomna grundhonoraret med uppräknning är alltjämt gällande i enlighet med avtalet.

Överenskommelse med Copyswede

Med stöd av 12 § upphovsrättslagen har enskilda personer rätt att under vissa förutsättningar kopiera musik, film och böcker för privat bruk. För att kompensera för den uteblivna försäljning som en privat kopiering innebär för upphovsmännen har författare, kompositörer m.fl. rätt till privatkopieringsersättning, tidigare kallad kassettersättning. Genom att belägga produkter som är särskilt ägnade för privatkopiering, t.ex. inspelningsbara CD- och DVD-skivor, video- och ljudkassetter, videospelare och MP3-spelare, med en avgift har lagstiftaren försökt ersätta upphovsmännen för visst inkomstbortfall. Avgifterna inkasseras av föreningen Copyswede.

Hösten 2006 inledde Svenska Förläggareföreningen samtal med Copyswede rörande förlagens rätt till privatkopieringsersättning vid framställning av ljudbok. Det konstaterades att förlagen i egenskap av producenter av ljudböcker har rätt till sådan ersättning.

Svenska Förläggareföreningen har under 2010 erhållit avräkningsbrev för utbetalning av ersättning för åren 2005–2008 från Copyswede. För att föreningen ska kunna fullgöra sitt åtagande att samordna och ansvara för utbetalningen av privatkopieringsersättning till förlagen har detaljerad statistik hämtats in. Svenska Förläggareföreningen ansvarar för utbetalning till såväl medlemsförlag som förlag som inte är medlemmar i föreningen.

Privatkopieringsersättningen för år 2005–2008 betalades ut till förlagen i november 2010.

Representation i olika externa branschsammanlutningar, utredningar m.m.

Bonus Presskopia

Genom Bonus Presskopia kan skolor, företag, organisationer och myndigheter teckna avtal som ger rätt till fotokopiering ur böcker, läromedel, tidningar, tidskrifter, noter och bildmaterial för undervisning och för intern information. Bonus Presskopia, som har funnits i över 35 år, företräder 15 bransch- och intresseorganisationer vilka representerar såväl upphovsmän som förläggare och utgivare av böcker, läromedel, press, noter och bilder av skilda slag, däribland Svenska Förläggareföreningen.

Bonus Presskopia förhandlar om kopieringsavtal, sprider information om upphovsrätt och avtal för kopiering, inkasserar, förvaltar och fördelar ersättning för kopiering, bevakar upphovsrättens efterlevnad på förekommande avtalsområden och följer utvecklingen på upphovsrätts- och kopieringsområdena såväl nationellt som internationellt.

Svenska Förläggareföreningen har varit representerad i Bonus Presskopias styrelse genom Kjell Bohlund som ordinarie ledamot och Pia Janné Nyberg som suppleant fram till maj och därefter Pia Janné Nyberg som ordinarie ledamot och Dag Wetterberg från Bonnierförlagen som suppleant.

Se vidare Bonus Presskopias hemsida: www.bonuspresskopia.se.

Lars Salvius-föreningens stipendier och priser

Svenska Förläggareföreningen, Sveriges Författarförbund och Sveriges Tidskrifter har tillsammans bildat Lars Salvius-föreningen. Föreningen har till uppgift att fördela ersättning för den kopiering som sker inom universitet och högskolor av vetenskapliga tidskrifter och annat särskilt kopieringskänsligt material. Föreningens styrelse utser en jury som delar ut stipendier och projektbidrag samt ett årligt pris till författare, översättare och utgivare inom det vetenskapliga området.

2009 års Lars Salvius-pris på 100 000 kr tilldelades Hugo Lagercrantz, professor i pediatrik, särskilt neonatologi, vid Karolinska Institutet och överläkare vid Astrid Lindgrens Barnsjukhus. Lars Salvius-priset för år 2010 delas ut våren 2011.

Juryns motivering: ”Hugo Lagercrantz får Lars Salvius-priset 2009 för sina populärvetenskapliga böcker. I dessa för han på ett engagerat och sakligt sätt fram de senaste forskningsresultaten rörande det ofödda, för tidigt födda och nyfödda barnets utveckling. Speciellt har hans forskningsintresse om utvecklingen hos barnets hjärna på ett lysande sätt framställts i populär form. Flera av hans böcker har fått stor spridning och utkommit i reviderade upplagor. Därigenom har han gett flera generationer föräldrar tillgång till kunskap om sina barns utveckling baserad på de nyaste forskningsrönen.” 2010 års jury har bestått av Jenny Beckman, ordförande, Lars Grahn, Birgitta Bruzelius, Anders Bárány och Henrik Ekman.

I Lars Salvius-föreningens styrelse representerar Kristina Ahlinder föreningen med Pia Janné Nyberg som hennes suppleant.

Federation of European Publishers

Sedan 1994 är Förläggareföreningen medlem av den europeiska förläggarfederationen Federation of European Publishers, FEP. FEP, vars sekretariat ligger i Bryssel, företräder förlagens intressen i EU och informerar sina medlemmar om olika EU-ärenden.

Svenska Förläggareföreningens representant i FEP:s exekutivkommitté är Kristina Ahlinder. Föreningens jurist har under året varit föreningens representant i FEP:s Copyright Committee.

Under 2010 har föreningen närvarat vid FEP-möten i Bryssel och Rom under våren och i Bryssel vid två tillfällen under hösten. Se vidare FEP:s hemsida: www.fep-fee.eu.

Grafiska Kammaren

Eva Hansén är utsedd av föreningens styrelse att ingå i Grafiska Kammaren. Grafiska Kammaren är inrättad av den grafiska industrin och har till uppgift att bl.a. ge utlåtanden i tekniska och ekonomiska frågor vid tvister mellan beställare och grafisk industri.

Mer information om Grafiska kammaren återfinns på www.grafiska.se.

Gulliverpriset

IBBY Sverige arbetar för att sprida kännedom om svensk barnlitteratur utomlands och introducera utländsk barnlitteratur i Sverige. Medlemmar i IBBY är författare, tecknare, bibliotekarier, förläggare och andra intresserade av barn- och ungdomslitteratur. Sedan 1969 delar IBBY årligen ut Gulliverpriset till en person som genom sin verksamhet bidragit till att öka förståelsen för barn- och ungdomsböcker. Priset består av ett diplom och en penningssumma. Priset år 2010 gick till Tove Jonstoj. Förläggareföreningens representant i juryn var Catrine Christell. Läs mer om Gulliverpriset och IBBY på www.ibby.se.

International Federation of Reproduction Rights Organization

Sedan 1989 är Svenska Förläggareföreningen associerad medlem i International Federation of Reproduction Rights Organisation, IFRRO. Organisationen är ett internationellt samarbetsorgan för ”collecting societies” på fotokopieringsområdet. Rättighetshavarorganisationen Bonus Presskopia, vari föreningen är medlem, har sedan 1988 varit medlem i IFRRO. Norrmannen Olav Stokkmo är organisationens direktör. Läs mer på www.ifrro.org.

International Publishers Association

Förläggareföreningen är medlem i International Publishers Association, IPA, som har sitt sekretariat i Genève. Föreningen har under året deltagit i möten med IPA under Bokmässan i Frankfurt i oktober. Se vidare IPA:s hemsida: www.internationalpublishers.org.

Björn Smith-Simonsen från den Norska Förläggareföreningen representerar nordens i IPA:s exekutivkommitté och är även ordförande i IPA:s Freedom-to-publish-kommitté.

Nordiska Förläggarrådet

Nordiska Bokförläggarrådet, som grundades 1936, är ett organ för samråd på nordisk bas. I september 2010 träffades rådet i Helsingfors. På agendan stod främst frågor som en gemensam nordisk branschstatistik, upphovsrätten på nätet och mönster på digitala böcker. Nästa möte kommer att äga rum i Oslo i september 2011. Vid rådsmötena representerar föreningens ordförande och direktör föreningen. Ofta deltar också en eller flera styrelseledamöter.

Stf. Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfond

Stiftelsens primärändamål är att ge individuellt understöd till personer som varit verksamma i bokbranschen men man ger också stöd till utbildning via dels Förlagsklubben, dels Bokhandelsskolan. Stiftelsen har en partssammansatt styrelse med representanter för bokhandlare, bokhandelsmedhjälpare och förläggare. Ordförande i styrelsen är Kristina Rennerstedt. Från Förläggareföreningen har Kristina Ahlinder och Bertil Wahlström ingått i styrelsen med Kristoffer Lind som suppleant. Adjungerad sekreterare och skattmästare har varit Marianne Öjestål.

Stf. Författarnas Internationella Gästhem

I Sveriges Författarförbunds hus på Drottninggatan 88 i Stockholm finns gästhemmet där författare kan hyra rum billigt.

Föreningens representanter i Stiftelsen Författarnas Internationella Gästhem är Kristina Ahlinder och Ulla Vedin. Se också www.forfattarforbundet.se.

Svensk Bokkonst

Svensk Bokkonst bildades 1933 och har till huvudsyfte att stimulera och inspirera bokbranschen till ökad kvalitet i bokproduktionen.

Sara Nyström har under året varit föreningens representant i Svensk Bokkonst. Se www.kb.se.

Svenska barnboksinstitutet

Svenska barnboksinstitutet är ett internationellt centrum för barn- och ungdomslitteratur bildat 1965. Svenska Förläggareföreningen är en av stiftarna och representeras i stiftelsens styrelse av Catrine Christell med Dag Hernried som suppleant. Se också www.sbi.kb.se.

Svenska Bibelsällskapet

Svenska Bibelsällskapet är en ideell förening som ska främja spridningen och användningen av Bibeln samt svara för löpande översättningsarbete. De ersättningar som tillförs Svenska Bibelsällskapet förvaltas i en särskild fond, Svenska Bibelsällskapets Bibelfond. Fondens uppgift är att möjliggöra ett fortlöpande arbete med bibelöversättningsfrågor och stimulera intresset för bibeln.

I Bibelfondens styrelse finns Svenska Förläggareföreningen representerad genom Pia Janné Nyberg, som också deltar på Bibelsällskapets huvudmannaråd.

Upphovsrättsutredningen

Justitiedepartementet presenterade i april 2008 ett utredningsdirektiv (Dir 2008:37) avseende revisionen av tredje kapitlet upphovsrättslagen och den 1 maj 2008 utsågs professor Jan Rosén till särskild utredare.

Den 25 juni 2009 beslutade regeringen om ett tilläggsdirektiv (Dir 2009:65) till utredningen. Utöver det ursprungliga uppdraget ska utredaren också ta ställning till om upphovsrättslagen bör ändras för att underlätta för bibliotek och arkiv att digitalisera och tillgängliggöra upphovsrättsligt skyddade verk, om en generell avtalslicens bör införas, om upphovsrättslagen bör ändras för att säkerställa att de ersättningar som betalas till en organisation på grundval av avtalslicenser kommer rättighetshavare, särskilt de som inte företräds av organisationen, till del.

Utredaren presenterade den 8 april 2010 ett delbetänkande, SOU 2010:24, ”Avtalad upphovsrätt”, rörande översynen av tredje kapitlet och avtalslicenserna. Svenska Förläggareföreningen lämnade tillsammans med Svenska Läromedel in remissvar på betänkandet den 31 augusti 2010. Det är oklart om ändringarna i upphovsrättslagen kommer att träda i kraft i enlighet med utredningens förslag, dvs. den 1 juli 2011. Upphovsrättsutredningens arbete fortsätter med den språkliga och redaktionella översynen. Ett slutbetänkande ska överlämnas till justitieministern den 8 april 2011.

Som föreningens representant i utredningens expertgrupp har Erica Wänelöf, förlagsjurist i Norstedts Förlagsgrupp AB, utsetts.

Vidareutbildning för förlagsanställda och frilans

Förlagsklubben

Förlagsklubben är till för alla förlagsanställda samt frilansare som har bokförlag som huvudsakliga uppdragsgivare. Klubben fungerar som ett forum där man kan diskutera gemensamma yrkesfrågor och utbyta erfarenheter, t.ex. så anordnas olika typer av sammankomster med intressanta gästtalare.

Klubben har också till uppgift att erbjuda olika typer av utbildning för förlagsanställda, t.ex. i förlagsjuridik och förlagsekonomi. På klubbens hemsida framgår vilka kurser som är aktuella, hur man blir medlem etc. www.forlagsklubben.se.

Förlagsklubbens styrelse består av Danuta Janina Engstedt, ordförande, Kristina Ahlinder, Malin Ericson, Louise Lindfors, Thomas Lundvall, Anna Söder Rytterholm, Sara Ruder, Stefan Skog och Jenny Ullström.

Bokbranschens redaktörspris

Stiftelsen Bokbranschens Understöds- och Utbildningsfonds Redaktörspris instiftades 1994 och är en utmärkelse till en förtjänt förlagsredaktör vars arbete resulterat i verk som utgetts på förlag inom Svenska Förläggareföreningen. Priset utgörs av ett stipendium på i år 10 000 kr och ett diplom. Prissumman ska användas till vidareutbildning eller studier, gärna i samband med en resa. Priset administreras av Förlagsklubben och delas ut på klubbens årsfest.

2010 gick priset till Thomas Johansson, Liber. Prisenämndens motivering: ”Tack vare läromedelsredaktören Thomas Johanssons mångsidiga yrkeskompetens kan landets gymnasieelever med olika bakgrund och förutsättningar ändå med lätthet ta till sig texten i de läromedel som han är med om att arbeta fram i nära, lyhört och tålmodigt samarbete med författaren.”

Prisenämnden, som formellt utses av stiftelsen, har bestått av Bertil Wahlström, J.A. Lindblads Bokförlag, ordförande, Helene Atterling, Wahlström & Widstrand, Martin Kaunitz, Albert Bonniers Förlag, Esbjörn Knutsson, Akademibokhandeln, Stefan Skog, Norstedts, Sofia Brattselius Thunfors, Piratförlaget och Nina Västerbro, Gothia Förlag.

Se vidare www.forlagsklubben.se.

Förlagskunskap vid Stockholms universitet

Universitetsutbildningen i förlagskunskap utarbetades under 1990 av en arbetsgrupp inom Förläggareföreningen och Historiska institutionen vid Stockholms universitet. Förlagskunskap ges som en fristående kurs om 60 hp inom Kulturvetarlinjen. Kursen riktar sig till studerande med såväl yrkesmässigt som vetenskapligt intresse för förlagsområdet och ger en genomgång av förlagsvärldens processer och arbetsfält mot bakgrund av samtida sociala förhållanden, kulturpolitiska ambitioner, juridiska hänsyn och ekonomiska villkor.

Läs mer om utbildningen på www.historia.su.se.

Adam Helms' Lecture, Adam Helms' seminarium och Adam Helms' boksamling

2010 års *Adam Helms' Lecture* hölls den 5 maj i Aula Magna, Stockholms universitet, av författaren Thomas Steinfeld som föreläste under temat "De griniga, de gråtfärdiga och de glada." – Om kritiken i ett samhälle där alla är kritiska.

Den 10 november anordnades ett *Adam Helms seminarium 2010* under temat "Från verk till vara – om böckers säljbarhet". Medverkade gjorde bl.a. Stefan Eklund, SvD, och Kristina Lundblad, fil.dr. bokhistoria, Lunds universitet.

Svenska Förläggareföreningen förvärvade 1983 *Adam Helms' boksamling*, en unik samling av böcker och andra tryckalster inom ämnesområdet nordisk bokbranschhistoria, vilken skapades av bokförläggaren Adam Helms. Samlingen deponerades 1987 hos Stockholms universitetsbibliotek.

För arbetet med samlingen svarar en referensgrupp. Eva Bonnier var ordförande i gruppen fram till och med maj 2010. Därefter är Susanna Romanus ordförande. Övriga ledamöter är Richard Herold, Petra Söderlund, Lennart Palmqvist, Pamela Schultz Nybacka, Leif Friberg, Camilla Smith och Annika Zachrisson.

Läs mer om föreläsningsserien och samlingen på www.sub.su.se/varabibliotek/helms.aspx.

Tidnings AB Svensk Bokhandel

Tillsammans med Svenska Bokhandlareföreningen äger Svenska Förläggareföreningen tidningen Svensk Bokhandel. Tidningen utkom 2010 med 21 nummer, tre av dessa var så kallade katalognummer som behandlar förlagens vår-, sommar- och höstutgivning. Svensk Bokhandel belyser självständigt bokbranschens utveckling genom nyhetsartiklar, större övergripande artiklar, reportage och debattinlägg. Tidningen har ca 3 000 prenumeranter, de flesta arbetar i bokhandeln, på förlag, bibliotek och kulturredaktioner. Den TS-kontrollerade upplagan var 3 300.

Från och med hösten 2010 produceras även en digital utgåva av papperstidningen.

Svensk Bokhandel har en välbesökt webbsida, www.svb.se, med bl.a. branschnyheter, recensionslänkar, topplistor och redaktionsbloggen. Webbsidan har cirka 8 000 besökare i veckan.

I Svensk Bokhandels styrelse representerar Eva Bonnier och Erik Osvalds föreningen med Kristina Ahlinder som suppleant. Eva Bonnier är från och med 27 maj 2010 tidningens styrelseordförande.

Kulturpolitik

Statliga stöd till litteraturen

Det statliga stödet till litteraturen var totalt ca 90 miljoner kr under 2010 och administreras av Statens kulturråd.

Litteratur- och distributionsstöd

Omkring 40 miljoner kr av det statliga stödet avsåg litteraturstödet och distributionsstödet.

Den 15 augusti 2010 trädde en ny förordning i kraft vilken bl.a. innebär att det numera också är möjligt för förlagen att få förhandsstöd för planerad utgivning. Generellt sett gäller att boken, för att få stöd, ska vara av god kvalitet, såväl tekniskt som redaktionellt. Vidare prioriteras inte titlar som trycks i en förstaupplaga ”av sådan omfattning att de kan förutsättas ge tillräckliga intäkter för utgivaren”. För att kunna söka stöd får upplagan inte överstiga femtusent exemplar för skön- och facklitterära titlar på originalspråk och för övriga kategorier inte åttatusent exemplar.

Svenska Förläggareföreningen har i skrivelse till Statens kulturråd framfört kritik mot de nu införda förändringarna i litteraturstödsordningen. Föreningen menar att endast bokens kvalité ska vara avgörande om en bok ska få litteraturstöd eller ej. Förlag, författare, tema eller kommersiell potential ska inte vara avgörande. Föreningen menar också att principen att stödet är ett efterhandsstöd, dvs. bara ska ges till utgivna böcker, är viktigt och föreningen har därför också framfört kritik mot införandet av ett förhandsstöd för planerad utgivning.

Statligt biblioteksstöd

Det statliga stödet till folk- och skolbiblioteken för köp av barn- och ungdomsböcker var 2010 ca 25 miljoner kr.

Läsfrämjande åtgärder och klassikerutgivning för skolbruk

Ca 13 miljoner kr av det statliga stödet avser stöd till kommuner och organisationer för läsfrämjande åtgärder.

Via Statens kulturråd stöder också staten utgivningen av femtio titlar i en klassikerserie för skolan, Alla tiders Klassiker. Tanken är att utgivning av litteratur från olika språkområden och världsdelar ska främja läsning bland ungdomar och ge lärare bra hjälpmedel i undervisningen.

Det statliga stödet till litteraturen beskrivs i detalj på Statens kulturråds hemsida www.kulturradet.se.

Översättningsstöd

Det statliga stödet till översättningar syftar till att möjliggöra ökad utgivning av svensk kvalitetslitteratur i utlandet. Stödet omfattar såväl skönlitteratur för barn och vuxna som facklitteratur. En förutsättning för stöd är att översättningen görs direkt från svenska och inte via något annat språk. Översättningsstödet administreras av Statens kulturråd.

Det är även möjligt för nordiska förlag att söka bidrag för översättning till ett annat nordiskt språk genom ett översättningsprogram finansierat av Nordiska Ministerrådet. Översättning från svenska till ett annat nordiskt språk administreras av Statens kulturråd och övriga nordiska litteraturinformationscentraler ansvarar för översättning från det nationella språket till ett annat nordiskt språk. NORLA samordnar detta nordiska stöd.

Läs mer om översättningsstöden på Statens kulturråds hemsida www.kulturradet.se.

EU:s översättningsstöd

Det är möjligt för svenska förlag att söka EU-stöd för översättningar av utländsk litteratur. Stödet kan sökas för kostnader för översättning av skönlitteratur från andra europeiska länder som ingår i programmet. Mer information om stödet kan fås från Statens kulturråd.

Sveriges författarfond

Sedan 1954 betalar staten ut en ersättning till de svenska litterära upphovsmännen för bibliotekens nyttjande av deras verk, den s.k. bibliotekersättningen. Varje utlåning ersattes under 2010 med 1 kr och 32 öre. Sveriges Författarfond fördelar bibliotekersättningen till upphovsmännen i form av författar- och översättarpenning och som stipendier.

Det statliga stödet till upphovsmännen via bibliotekersättningen var under 2010 126,5 miljoner kronor. Se mer information på www.svff.se.

Bilagor

Svenska Förläggareföreningens medlemmar den 31 december 2010, 63 st.

Alfabeta Bokförlag
Allt om Hobby
Bokförlaget Arena
Arvinius Förlag
Bokförlaget Atlantis
Bokförlaget Atlas
Berghs Förlag
Bilda Förlag F&D
Albert Bonniers Förlag
Bonnier Audio
Bonnier Business Publishing
Bonnier Carlsen Bokförlag
Brombergs Bokförlag
BTJ Sverige
Carlsson Bokförlag
Damm Förlag
Earbooks
Ekerlids Förlag
Elib
Bokförlaget Fischer & Co
Bokförlaget Forum
Fri Tanke Förlag
Gothia Förlag
Historiska Media
Ica bokförlag
Idrottsförlaget i Västerås
Informationsförlaget
Iustus Förlag
Karolinska Institutet University Press
Leopard Förlag
Libris Media
Bokförlaget Lind & Co
J. A. Lindblads Bokförlags AB
LL-förlaget/Centrum för lättläst
Läkartidningen Förlag
Läkemedelsakademin i Stockholm
Läraryrskommitténs Förlag
Massolit Förlag
Bokförlaget Max Ström
Natur & Kultur
Norstedts
Bokförlaget Nya Doxa
Bokförlaget Opal
Ordalaget Förlag
Ordfront Förlag
Piratförlaget
Prevent
Rabén & Sjögren
Santérus Förlag
Bokförlaget Semic
SIS Förlag
SNS Förlag
Sober Förlag
Sportförlaget i Europa
StorySide
Svensk Byggtjänst
Svenska institutet
Svenskt Militärhistoriskt Biblioteks
Förlag
Timbro
Wahlström & Widstrand
B. Wahlströms Bokförlag
Verbum Förlag
Östlings Bokförlag Symposion

Medlemsinformationer under 2010, 73 st.

1. Antologihonorar (januari-juni 2010)
2. Ett schysstare internet
3. Google-avtalet – US Copyright Office register finns tillgängligt på nätet
4. Ljudboksörlagen har fått prövningstillstånd i Högsta domstolen
5. Nya ALG är klara – inbjudan till seminarium
6. En diskussion om översatt litteratur – 18 mars kl. 15.00
7. Nya leveransvillkor för grafiska prestationer – ALG 10
8. 2010 års Augustprisjurjer utsedda
9. Augustpriset 2010
10. Bokmässor 2010 – researrangemang
11. Konferens Ladda ner och ta med – det mobila biblioteket
12. Lilla konkurrensboken
13. Vad gör barn och unga på internet? Hur påverkas bokutgivningen av det?
14. Researrangemang – Bokmässan i Frankfurt 2010
15. Upphovsrättsutredningens delbetänkande
16. The Adam Helms Lecture 2010
17. Välkommen till Svenska Förläggareföreningens ordinarie föreningsmöte med efterföljande middag på Berns i Stockholm
18. Omräkningstabell för 2010
19. Copyswede och privatkopieringsersättning
20. Mediebarometer 2009 – Pressmeddelande från Nordicom
21. Svenska Förläggareföreningen har valt ny styrelse och Eva Bonnier till ny ordförande
22. Den svenska nätmarknaden. Företagarnas syn på jobb, tillväxtfaktorer och marknadsutvecklingen för internetbaserade innehållstjänster
23. Förläggareföreningen i Almedalen – kultur på nätet, alla vill ha det men vem ska betala?
24. Högsta domstolen avgjorde (4/6-2010) inte frågan om informationsföreläggande utan kommer att begära in ett förhandsavgörande från EG domstolen
25. Litteraturstödet – nya tabeller för 2010
26. Mediebarometer 2009 – böcker
27. Förlagens försäljningsminskning bromsar in. Det visar Svenska Förläggareföreningens branschstatistik 2009 som nu är klar
28. Regeringsrätten har meddelat prövningstillstånd för att pröva frågan om hur boklager ska värderas
29. Epub – lätt att göra?
30. Läs artikeln ”E-boken är ingen biprodukt” på second-opinion.se
31. Antologihonorar (juli-december 2010)
32. Semesterstängt på kansliet sommaren 2010
33. Litteraturstödet – ny förordning från och med den 1 juli 2010
34. Svea Hovrätt B 9420-09, 2010-06-18 – Kvinnlig förläggare dömd till villkorlig dom och böter för plagiat av översättning
35. Dom från Svea Hovrätt den 21 juni 2010, mål nr FT 7412-08 och FT 7415-08. Administration av litterära rättigheter i Sverige, ALIS, stämningensansökan mot Mediearkivet ogillas
36. Svenska Förläggareföreningens medlemmar är välkomna att delta i konferensen: Litteraturen och makten
37. Litteraturstödet – ny förordning från och med den 1 juli 2010 – SFS 2010:1058
38. EU-kommissionen upphandlar elektroniska ordböcker
39. Välkommen den 14 oktober till En diskussion om fasta eller fria bokpriser
40. Bildandet av Myndigheten för kulturanalys
41. Remissvar upphovsrättsutredningen (Avtalad upphovsrätt – SOU 2010:24)
42. Boken i det digitala samhället – debatt på Bok & Bibliotek

43. Grafiska checklistan är uppdaterad
44. Svensk litteratur i fokus på bokmässan i Belgrad
45. Sociala medier och personuppgifter
46. Högsta domstolen begär förhandsbesked från EU-domstolen i ljudboksförlagens Ipred-ärende
47. Bokmarknaden 2010 – ny rapport från Svenska Förläggareföreningen analyserar bokmarknadens struktur och utveckling
48. Nytt stöd till planerad utgivning av litteratur
49. Augustpriset 2010 – nomineringarna klara. Inbjudan presskonferens
50. Nomineringarna klara till Augustpriset 2010
51. Caroline Fellbom Franke vikarierar för Pia Janné Nyberg
52. EU:s översättningsstöd – varför söker inte de svenska förlagen? Informationsmöte på Förläggareföreningens kansli om hur ansökan görs
53. Medievanorna bland barn och unga förändras – pressmeddelande från Medierådet
54. Inbjudan till Adam Helms seminarium 2010: ”Från verk till vara – om böckers säljbarhet”
55. De nominerade titlarna uppmärksammas i TV4 Augustpriset 2010 – de nominerade är...
56. Information om nytt skolkopieringsavtal från och med hösten 2010
57. Välkommen till Svenska Förläggareföreningens ordinarie höstmöte den 2 december 2010 kl. 16.00
58. Medierådet publicerar en ny sajt för vuxna om barns och ungas internetvanor – mediebarn.se
59. Ny svensk samlingsmonter i Frankfurt 2011
60. 2010 ÅRS AUGUSTPRISTAGARE UTSEDDA
61. Här ligger jag och blöder
62. Vem sköt William Nygaard?
63. Nyinrättat råd för kulturella och kreativa näringar
64. Inbjudan från Svenska PEN, HOTADE ORD, Förbjudna texter, tisdag den 7 december 19.00 på Kulturhusets Panoramascen
65. Svea hovrätt har meddelat dom i Pirate Bay-målet idag
66. Ett nytt översättarpris – ÅRETS ÖVERSÄTTNING
67. Inbjudan till litteraturpolitisk uppdatering
68. EU-kommissionen vill diskutera EU:s momssystem – lanserar en grönbok
69. Regeringen lämnar förslag till riksdagen om lagring av trafikuppgifter för brottsbekämpning
70. International Rights Center Paris Book Fair 2011
71. Julstängt på kansliet
72. Den franska bokbranschen
73. Förteckning över medlemsinformation från SvF under 2010

Svenska Förläggareföreningens rapporter 2003–2010, 15 st.

2010

Bokmarknaden 2010 av Kjell Bohlund

Epub – lätt att göra? av Esbjörn Hyltefors

2009

Kurslitteratur – läsvanor och utvecklingsmöjligheter av Johan Rindevall

E-boken – lätt att göra, svår att sälja av Sus Andersson

2008

”... och Augustpriset går till ...” av P. Jonas Sjögren

Bokmarknaden 2008

Ljudböcker och e-böcker på The Pirate Bay

2007

Upphovsrätten – viktigare än någonsin

Bokmarknaden 2007

Kartläggning och förslag till en mer effektiv försäljningsprocess mellan förlag och bokhandel av Olof Grahn, tillsammans med Svenska Bokhandlareföreningen

Bokrean. Historia – nutid – framtid av P. Jonas Sjögren

2006

Den svenska bokhandeln. En analys, tillsammans med BFI.

Pocketböcker. Historia – nutid – framtid av P. Jonas Sjögren, tillsammans med Svenska Bokhandlareföreningen

2004

Kulturmoms på böcker – En utvärdering av de tre första åren, tillsammans med Svenska Bokhandlareföreningen

2003

Bokbranschen i Sverige. Utvecklingen mellan 1973 och 2003, tillsammans med Svenska Bokhandlareföreningen

Svenska Förläggareföreningens stadgar

STADGAR för Svenska Förläggareföreningen

reviderade vid ordinarie föreningsmöte den 3 december 2009 och ordinarie vårmöte den 27 maj 2010.

Namn, säte, uppgift och servicebolag

§ 1

Föreningens namn är Svenska Förläggareföreningen. Föreningen är stiftad den 4 december 1843 och är en sammanslutning av fysiska och juridiska personer som yrkesmässigt bedriver förlagsrörelse eller liknande verksamhet i Sverige.

Föreningen har sitt säte i Stockholm. Föreningens verksamhetsår räknas fr.o.m. den 1 januari t.o.m. den 31 december.

Föreningen har till uppgift att främja medlemmarnas gemensamma intressen. Den grundläggande arbetsuppgiften är att synliggöra, försvara och förstärka förlagsbranschens position och i alla relevanta sammanhang ta tillvara medlemmarnas intressen. Tyngdpunkten i föreningens verksamhet ska ligga på sådana frågor som rör de juridiska villkoren för förlagsverksamhet, främst inom områdena upphovsrätt och tryckfrihetsrätt, inom olika ekonomisk-politiska fält, med särskild inriktning på kulturpolitik samt inom områden som rör bokens och läsandets ställning.

Föreningen ska för sin verksamhet driva ett servicebolag, Svenska Förläggare AB.

Medlemskap

§ 2

Ansökan om medlemskap ska göras skriftligen och avgöras av föreningens styrelse.

Ett förlag som har en ägarandel på mer än 50 % i ett annat förlag, som uppfyller kraven på medlemskap, kan inte vara medlem utan att det senare förlaget också är medlem eller omvänt.

Årsavgifter till föreningen samt andra medlemsförpliktelser

§ 3

Medlemskap i föreningen medför skyldighet att erlagga vid föreningsmöte fastställd årsavgift till föreningen.

Medlemskap i föreningen medför också skyldighet att erlagga vid föreningsmöte fastställd serviceavgift till servicebolaget.

Vidare ska medlem följa de förpliktelser som framgår av stadgarna eller som stadgenligt beslutats.

§ 4

Medlemmarna ska senast den 1 september varje år, genom förmedling av auktoriserad eller godkänd revisor, lämna uppgift om föregående års nettoförsäljning av tryckta och digitala böcker, exklusive läromedel för grund- och gymnasieskolan.

Uteslutning/utträde

§ 5

Medlem som handlar i strid mot föreningens stadgar eller beslut kan uteslutas ur föreningen genom beslut av styrelsen.

§ 6

Medlem som vill utträda ur föreningen ska skriftligen anmäla detta till styrelsen senast tre månader före verksamhetsårets utgång.

§ 7

Utträde eller uteslutning ur föreningen befriar inte medlem från avgifter till föreningen eller serviceavgifter till servicebolaget som beslutats före utträdet.

Föreningens ordinarie möten

§ 8

Föreningen håller varje år två ordinarie möten, det ena i april eller maj och det andra i november eller december, samt dessutom extra möten när styrelsen anser det erforderligt eller det begärs av minst 1/10 av medlemmarna.

Föreningsmötena är föreningens högsta beslutande organ. Varje medlem har en röst.

Kallelse till möte ska göras skriftligen senast fjorton dagar före utsatt möte.

I kallelsen ska anges de ärenden som kommer att förekomma till behandling.

För att giltigt beslut ska kunna fattas vid ordinarie föreningsmöte eller extra möte fordras att minst 1/10 av medlemmarna är närvarande.

Protokoll ska föras vid samtliga föreningsmöten och styrelsemöten. Föreningens direktör är ansvarig för att detta sker.

§ 9

På vårens ordinarie föreningsmöte ska följande ärenden förekomma:

- val av ordförande för mötet
- val av två justerare
- upprättande av röstlängd
- styrelsens redovisning för det förflutna kalenderåret
- föredragning av revisionsberättelsen
- fastställande av resultat- och balansräkning samt beslut om disposition beträffande vinst eller förlust
- fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och direktören
- val av styrelse, varav en ordförande
- val av valnämnd, varav en ordförande och fyra ledamöter
- val av två revisorer med två suppleanter, varav minst en ordinarie och en suppleant ska vara auktoriserad revisor
- val av föreningens representant vid bolagsstämmor i Svenska Förläggare AB och Tidnings AB Svensk Bokhandel
- styrelsens framställningar och förslag
- av föreningsmedlem väckt fråga, som anmälts till styrelsen senast en månad före föreningsmötet

På höstens ordinarie föreningsmöte ska följande ärenden förekomma:

- val av ordförande för mötet
- val av två justerare
- upprättande av röstlängd
- fastställande av medlemsavgiften till Svenska Förläggareföreningen för det kommande året
- godkännande av budget för Svenska Förläggare AB för det kommande året samt fastställande av serviceavgifterna för det kommande året
- styrelsens framställningar och förslag
- av föreningsmedlem väckt fråga, som anmälts till styrelsen senast en månad före föreningsmötet

Valnämnd

§ 10

Valnämnden ska bestå av fem personer. Valnämnden utses av årsmötet för ett år i taget. Minst en av valnämndens medlemmar ska nyväljas på vårens ordinarie föreningsmöte. Ledamöterna sitter max fem år.

Sedan valnämnden berett medlemmarna tillfälle att inkomma med önskemål rörande styrelserepresentation ska den minst en månad före vårens ordinarie föreningsmöte till kansliet överlämna förslag till styrelsens sammansättning. Valnämndens förslag ska tillställas medlemmarna.

Det åligger valnämnden att i sitt arbete ta hänsyn till att olika typer av förslag blir representerade, så att styrelsen i möjligaste mån får sådan sammansättning att skilda, i föreningen företrädna, intressen blir på lämpligt sätt tillgodosedda.

Valnämnden ska i sitt nomineringsarbete eftersträva att styrelsen har en jämn fördelning mellan män och kvinnor.

Styrelse

§ 11

Föreningens styrelse ska bestå av åtta ledamöter.

§ 12

Styrelsen är beslutsför när minst fem av ledamöterna är närvarande.

§ 13

Vid omröstning har varje ledamot en röst. Val ska, om någon ledamot begär det, ske med slutna sedlar. Vid lika röstetal faller ordförandens röst utslag.

§ 14

Kallelse till styrelsemöte jämte dagordning ska tillställas styrelseledamöterna senast en vecka före mötet.

Ledning

§ 15

För föreningen ska finnas en direktör. Styrelsen fastställer de ramar inom vilka direktören ska verka.

Föreningens direktör ska också vara verkställande direktör i servicebolaget Svenska Förläggare AB.

Direktören är ansvarig inför styrelsen och föreningen.

Firmateckning

§ 16

Föreningens firma tecknas, förutom av styrelsen, av den eller dem styrelsen därtill utser.

Statistik

§ 17

Föreningens medlemmar är skyldiga att lämna uppgifter till föreningens årliga branschstatistik gällande utgivning och försäljning av tryckta och digitala böcker exklusive läromedel för grund- och gymnasieskolan.

Stadgeändring

§ 18

Förslag till ändring i eller tillägg till dessa stadgar ska om de antas bordläggas under minst två månader och får inte slutligen avgöras förrän vid nästa ordinarie föreningsmöte.

Beslut om likvidation

§ 19

Beslut om att föreningen ska träda i likvidation ska fattas vid två på varandra följande föreningsmöten varav det ena ska vara ordinarie föreningsmöte. För att vara giltigt måste beslutet vid det senare av de båda föreningsmötena ha biträttats av minst två tredjedelar av de röstande.

Om föreningen träder i likvidation ska de tillgångar föreningen har fördelas på medlemmarna så att de medlemmar som föreningen har vid upplösningen först och i mån av tillgång återfår inbetalade insatser och att eventuella återstående medel fördelas mellan medlemmarna i proportion till summorna av under senaste treårsperioden inbetalade totalbidrag till föreningen och servicebolaget.

Stockholm maj 2010

Årsbokslut

för

SVENSKA FÖRLÄGGAREFÖRENINGEN

Org.nr 802000-3805

2010

RESULTATRÄKNING	2010	2009
Nettoomsättning	187 000	192 750
Övriga externa kostnader	-654 871	-637 166
Resultat före finansiella intäkter och kostnader	-467 871	-444 416
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	14 184	35 262
Utdelning på aktier och andelar i intressebolag	-	150 000
Utdelning på övriga aktier och andelar	137 013	77 188
Realisationsvinster vid avyttring av övriga aktier och andelar	20 377	30 559
Nedskrivning av långfristiga fordringar	-	-171 000
Realisationsförluster vid avyttring av övriga aktier och optioner	-5 226	-13 435
Summa finansiella intäkter och kostnader	166 348	108 574
Resultat före skatt	-301 523	-335 842
Skatt	-	-30 440
ÅRETS RESULTAT	-301 523	-366 282

RESULTATDISPOSITION

Styrelsen föreslår att årets förlust, kronor 301 523, avräknas föreningens kapitalbehållning.

BALANSRÄKNING	2010	2009
TILLGÅNGAR		
Anläggningstillgångar		
Aktier och andelar (Not 2)	110 135	110 135
Adam Helms´ Boksamling	1	1
Reversfordringar	213 700	424 700
Summa anläggningstillgångar	323 836	534 836
Omsättningstillgångar		
Aktier och andelar (Not 1)	4 387 451	4 296 696
Kundfordringar	25 455	-
Kortfristig del av långfristiga reversfordringar	211 000	212 400
Skattefordran	65 535	6 636
Upplupna intäkter	2 211	6 319
Likvida medel	687 066	987 597
Summa omsättningstillgångar	5 378 718	5 509 648
SUMMA TILLGÅNGAR	5 702 554	6 044 484
SKULDER OCH EGET KAPITAL		
Eget kapital		
Kapitalbehållning	5 946 917	6 313 199
Årets resultat	-301 523	-366 282
Summa eget kapital	5 645 394	5 946 917
Kortfristiga skulder		
Skulder till dotterbolag	36 395	36 395
Svenska Förläggare AB	787	47 664
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19 978	13 508
Summa kortfristiga skulder	57 160	97 567
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	5 702 554	6 044 484
STÄLLDA PANTER	Inga	Inga
ANSVARSFÖRBINDELSER		
Borgensåtagande	500 000	500 000
Garantiåtagande för Förlagsklubben	150 000	150 000

NOTER

Not 1 Värdepapper

Aktier/Fondandelar 2010-12-31	Anskaffnings-		Marknads- värde
	Antal	värde	
ABB Ltd SEK	200	24 903	30 320
Assa Abloy AB, B	1 041	129 629	197 270
Astrazeneca PLC	124	41 228	38 353
Elektrolux AB, B	340	31 281	64 940
Ericsson Tel A LM, B	1 400	135 279	109 410
Handelsbanken AB, B	500	98 950	105 750
Hennes & Mauritz AB	700	58 675	156 800
Husqvarna AB, A	40	208	2 228
Husqvarna AB, B	135	3 599	7 580
Investor AB, B	1 000	146 046	143 900
Kinnevik, Investment AB, B	1 000	71 188	137 000
Loomis AB, B	100	5 102	10 100
Millicom International Cellular SDR	50	16 824	32 300
NCC AB, B	200	22 033	29 560
Niscayah, B	200	6 760	2 760
Nokia OYJ (Stockholm)	200	23 396	13 860
Nordea AB	1 976	86 950	144 544
Sandvik AB	600	36 976	78 660
Scania AB, B	640	58 961	99 008
Securitas AB, B	500	45 917	39 325
Skandinaviska Enskilda Banken, A	1 616	30 053	90 658
Skanska AB, B	400	7 398	53 320
SKF, AB	480	23 942	91 968
Swedbank AB, A	1 025	81 630	96 145
Swedbank AB, PR	150	7 200	14 385
Svenska Cellulosa, SCA, B	350	4 010	37 170
Tele2 AB, B	956	100 132	133 458
TeliaSonera AB	4 008	171 920	213 626
Volvo AB, B	1 125	19 993	133 313
SEB Obligationsfond Flex SEK	133 650	1 373 673	1 328 243
SEB Globalfond - Lux ack	70 406	913 979	1 076 669
SEB Obligationsfond SEK	53 644	563 366	533 322
SEB Sverigefond Småbolag	4 314	46 250	94 127
		4 387 451	5 340 072

Bokfört värde per 2009-12-31 var kronor 4 296 696.

Marknadsvärdet per 2009-12-31 uppgick till kronor 4 904 422.

Not 2 Aktier och andelar i intressebolag

	Antal	Bokfört värde	Nominellt värde
Svenska Förläggare AB	100	96 085	100 000
Bokcentralen, förening u p a	2 310	11 550	11 550
Tidnings AB Svensk Bokhandel	100	2 500	50 000
Svenska Bokhandelns Kreditkassa Ekonomisk Förening	2	0	200
		110 135	161 750

Stockholm 2011-03-16

Eva Bonnier

Maria Hamrefors

Ann-Marie Skarp

Eva Swartz Grimaldi

Anna Borné Minberger

Kristoffer Lind

Göran Sunehag

Nina Wadensjö

REVISORSPÅTECKNING

Vår revisionsberättelse har avgivits 2011-03-28

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

Ulla Vedin

REVISIONSBERÄTTELSE

Till föreningsstämman i Svenska Förläggarföreningen Org.nr. 802000-3805

Vi har granskat årsbokslutet och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Svenska Förläggarföreningen för år 2010-01-01 -- 2010-12-31.

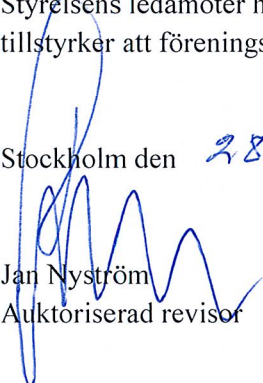
Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att bokföringslagen tillämpats vid upprättandet av årsbokslutet. Vårt ansvar är att uttala oss om årsbokslutet och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen gjort när den upprättat årsbokslutet samt att utvärdera den samlade informationen i årsbokslutet. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot handlat i strid med bokföringslagen eller föreningens stadgar. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden ovan.

Årsbokslutet har upprättats i enlighet med bokföringslagen.

Styrelsens ledamöter har enligt vår bedömning inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att föreningsstämman beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 28 maj 2011

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

Ulla Vedin

ÅRSREDOVISNING

för

Svenska Förläggare AB

Orgnr 556068-0091

Styrelsen och verkställande direktören för Svenska Förläggare AB får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2010 01 01 - 2010 12 31.

Innehållsförteckning	Sid
- förvaltningsberättelse	1
- resultaträkning	2
- balansräkning	3 - 4
- noter	5 - 8

Svenska Förläggare AB

org nr 556068-0091

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamheten

Svenska Förläggare AB ska på uppdrag av Svenska Förläggareföreningen (SvF) bedriva service och information till föreningens medlemmar.

Ägarförhållanden

Svenska Förläggare AB ägs sedan den 1 januari 2004 till 100 % av Svenska Förläggareföreningen.

Resultat och ställning	2010	2009	2008
Rörelseintäkter	7 766 074	7 808 843	8 358 618
Årets resultat	148 683	7 246	-5 991

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står:

Balanserat resultat	212 673
Årets resultat	148 683
Kronor	<u>361 356</u>

Styrelsen föreslår att vinstmedel behandlas enligt följande:

i ny räkning överföres	361 356
Kronor	<u>361 356</u>

RESULTATRÄKNING	Not	2010 01 01 2010 12 31	2009 01 01 2009 12 31
Rörelsens intäkter m m			
Nettoomsättning	4	7 766 074	7 808 843
Summa		7 766 074	7 808 843
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	5	-3 908 305	-4 325 127
Personalkostnader	1	-3 520 554	-3 672 477
Avskrivningar	2	-31 205	-35 945
Summa		-7 460 064	-8 033 549
Rörelseresultat		306 010	-224 706
Resultat från finansiella investeringar			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		14 565	8 905
Räntekostnader		-95	-138
Summa		14 470	8 767
Resultat efter finansiella poster		320 480	-215 939
Bokslutsdispositioner			
Förändring periodiseringsfond		-96 000	260 000
Summa		-96 000	260 000
Skatt på årets resultat		-75 797	-36 815
ÅRETS RESULTAT		148 683	7 246

BALANSRÄKNING	Not	2010 12 31	2009 12 31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	3	53 094	75 187
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		53 094	75 187
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		527 460	596 593
Fordringar hos närstående		787	47 664
Skattefordran		31 813	220 927
Övriga fordringar		288 079	195 473
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	6	201 696	189 335
Summa kortfristiga fordringar		1 049 835	1 249 992
Kassa och bank		2 995 741	765 769
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR		4 045 576	2 015 761
SUMMA TILLGÅNGAR		4 098 670	2 090 948

BALANSRÄKNING forts.	Not	2010 12 31	2009 12 31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL	7		
<u>Bundet eget kapital</u>			
Aktiekapital (100 aktier)		100 000	100 000
Reservfond		20 000	20 000
		120 000	120 000
<u>Fritt eget kapital</u>			
Balanserat resultat		212 673	205 427
Årets resultat		148 683	7 246
		361 356	212 673
SUMMA EGET KAPITAL		481 356	332 673
OBESKATTADE RESERVER	8	377 000	281 000
SKULDER			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		327 517	282 025
Skulder till närstående		2 071	16 675
Övriga skulder	9	2 261 107	625 489
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	10	649 619	553 086
Summa kortfristiga skulder		3 240 314	1 477 275
SUMMA SKULDER		3 240 314	1 477 275
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		4 098 670	2 090 948
POSTER INOM LINJEN			
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Om avvikelse förekommer framgår det av notanteckning nedan. Principerna är oförändrade i jämförelse med föregående år.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningskostnaden om inget annat anges nedan.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

UPPLYSNINGAR TILL ENSKILDA POSTER

Not 1 Personal	2010 12 31	2009 12 31
<i>Medelantal anställda:</i>		
Män	1,0	1,0
Kvinnor	3,0	3,3
	4,0	4,3
<i>Löner och andra ersättningar:</i>		
Styrelse	0	0
Verkställande direktör	784 913	760 309
Övriga anställda	1 409 246	1 538 855
	2 194 159	2 299 164
<i>Sociala kostnader:</i>		
Pensionskostnader verkställande direktör	251 556	225 073
Pensionskostnader övriga anställda	184 234	193 338
Sociala avgifter enligt lag och avtal	786 375	805 501
	1 222 165	1 223 912
Diverse personalkostnader	104 230	149 401
Totala personalkostnader	3 520 554	3 672 477

För VD har avtalats om en uppsägningstid om 18 månader vid uppsägning från företagets sida. Något avgångsvederlag utgår ej.

Not 2 Avskrivningar **2010 12 31** **2009 12 31**

I resultaträkningen belastas rörelseresultatet med avskrivningar enligt plan, vilka beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd, varvid följande procentsatser används.

Inventarier	20%	20%
-------------	-----	-----

Not 3 Inventarier

<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	542 663	551 317
Årets investeringar	14 366	47 345
Årets försäljningar/utrangering	-121 612	-55 999
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	435 417	542 663
<i>Ingående avskrivningar</i>	467 476	478 902
Årets försäljningar/utrangeringar	-116 358	-47 371
Årets avskrivningar	31 205	35 945
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	382 323	467 476
Bokfört värde	53 094	75 187

Not 4 Nettoomsättning

Serviceavgifter	4 417 034	4 416 849
Övriga intäkter	3 349 040	3 391 994
	7 766 074	7 808 843

Not 5 Upplýsning om revisorns arvode

BDO		
Revisionsuppdrag	39 384	45 069
Andra uppdrag	1 880	5 256
	41 264	50 325

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisning, bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning och övriga arbetsuppgifter som det ankommer bolagets revisor att utföra, samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförande av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Not 6 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2010 12 31	2009 12 31
Förutbetald lokalhyra	133 546	124 590
Övrigt	68 150	64 745
	201 696	189 335

Not 7 Förändring av eget kapital

Bundet eget kapital

Enligt balansräkningen föregående år	120 000	120 000
Överföring från fritt eget kapital	-	-
Enligt balansräkningen innevarande år	120 000	120 000

Fritt eget kapital

Enligt balansräkningen föregående år	212 673	205 427
Överföring till bundet eget kapital	-	-
Årets resultat	148 683	7 246
Enligt balansräkningen innevarande år	361 356	212 673

Totalt eget kapital

481 356   332 673

Not 8 Obeskattade reserver

Periodiseringsfond tax 2006	141 000	141 000
Periodiseringsfond tax 2008	59 000	59 000
Periodiseringsfond tax 2009	81 000	81 000
Periodiseringsfond tax 2011	96 000	-
	377 000	281 000

Not 9 Kortfristiga skulder	2010 12 31	2009 12 31
Personalens källskatt	57 370	61 428
Kopieringsersättning att fördela 2011	1 600 328	-
Övrigt	603 409	564 061
	<u>2 261 107</u>	<u>625 489</u>

Not 10 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2010 12 31	2009 12 31
Löneskatt	97 191	91 962
Semester och löneskulder	392 657	309 237
Arbetsgivaravgifter	58 356	56 055
Övrigt	101 415	95 832
	<u>649 619</u>	<u>553 086</u>

Stockholm 2011-03-16

Eva Bonnier
Ordförande

Eva Swartz Grimaldi

Kristina Ahlinder
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har avgivits 2011- 03-28

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till årsstämman i Svenska Förläggare AB
Org.nr. 556068-0091

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Svenska Förläggare AB för år 2010-01-01 -- 2010-12-31.

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den

28 Mars 2011

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

Till årsstämman i
Svenska Förläggare AB
Org nr: 556068-0091

Granskningsrapport för år 2010

Jag har granskat bolagets verksamhet under 2010.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen samt god revisionssed.

Granskningen har utgått från bedömning av väsentlighet och risk.
Samplaneringen har skett med bolagets auktoriserade revisor. Vi har fokuserat på verksamheten i förhållande till ändamålet.

Jag bedömer att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig.

Stockholm den 28 mars 2011

Ulla Vedin

Svenska Förläggare AB
Drottninggatan 97
113 60 Stockholm
tfn 08-736 19 40
www.forlaggare.se